

T.C. SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
2017 YILI
SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Eylül 2018

İÇERİK

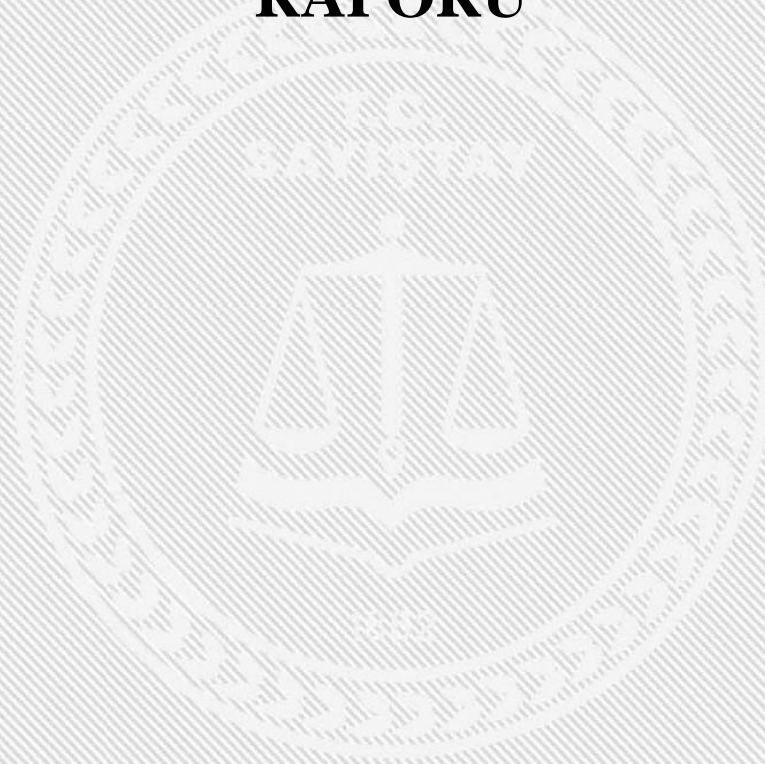
KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ 2017 YILI SAYIŞTAY DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU	1
KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ DÖNER SERMAYE İŞLETMESİ 2017 YILI SAYIŞTAY DÜZENLİLİK DENETİM RAPORU	41

KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ

2017 YILI

SAYIŞTAY DÜZENLİLİK DENETİM

RAPORU

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ	1
2.	DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU	2
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	3
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	3
5.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI	4
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ.....	6
7.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER	6
8.	EKLER.....	36

TABLÖLAR LİSTESİ

- Tablo : 1 2017 Yılı Bütçe Gideri Ödenek - Harcama Tablosu
- Tablo : 2 2017 Yılı Bütçe Geliri Tahmin ve Gerçekleşme Tablosu
- Tablo : 3 Süresi Dolmasına Karşılık İşlem Yapılmayan Nakit Teminatlar
- Tablo : 4 Proje Değişikliklerin Bağlı Yapılan İş Artışları
- Tablo : 5 Yapım İşlerinde Sigortasız (All risk) Çalışılan Süreler
- Tablo :6 Ara/Gelişim Raporu Verilmeyen Bilimsel Araştırma Projeleri
- Tablo : 7 Süresinde Tamamlanmayan Bilimsel Araştırma Projeleri

1. KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ

Karadeniz Teknik Üniversitesi, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununa ekli II sayılı Cetvelde yer alan, bilimsel özerkliğe ve kamu tüzel kişiliğine sahip, Yüksek Öğretim Kuruluna bağlı özel bütçeli bir kuruluştur.

Üniversite bütçesi, analitik bütçe hazırlama rehberi çerçevesinde hazırlanır. Uygulama sonuçları ve muhasebe işlemleri Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliğine göre yapılır. Muhasebe hizmetleri Maliye Bakanlığının saymanlık otomasyon sistemi üzerinden yürütülmektedir.

Üniversitenin 2017 yılı bütçe başlangıç ödeneği 421.333.000,00 TL'dir. Yıl içinde toplam 43.366.974,00 TL ekleme yapılarak bu ödenek 464.699.974,00 TL'ye çıkarılmıştır. 2017 yılı bütçe gider gerçekleşmesi 416.728.777,00 TL olmuştur. Bu durumda 2017 bütçe gider gerçekleşme oranı %89,67 olmuştur.

Bütçede 2017 yılı için 421.333.000,00 TL gelir tahmini yapılmıştır. Bütçe uygulama sonucunda 2017 yılında 427.534.220,00 TL gelir elde edilerek, gelir gerçekleşme oranı %101,47 olmuştur.

Bu bağlamda Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 538 ve 539'uncu maddelerinde sayılan ve üniversite tarafından düzenlenen mali tablolardan; 2017 yılı bütçe uygulama sonuçları tablolarına ilişkin özet bilgiler aşağıda gösterilmiştir.

Tablo :1 2017 Yılı Bütçe Gideri Ödenek - Harcama Tablosu

EKONOMİK DÜZEYDE 2017 ÖDENEK KULLANIM DURUMU				
	BAŞLANGIÇ ÖDENEĞİ	TOPLAM ÖDENEK	GİDER TOPLAMI	GERÇEK. ORANI
BÜTÇE GİDERLERİ TOPLAMI	421.333.000	464.699.974	416.728.777	% 89,67

Tablo :2 2017 Yılı Bütçe Geliri Tahmin ve Gerçekleşme Tablosu

	2017 Bütçe Tahmini	2017 Gerçekleşme	(Gerçekleşme/ Teklif)
BÜTÇE GELİRLERİ TOPLAMI	421.333.000	427.534.220	% 101,47

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bunlar ile usul ve esasların 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Kasa sayım tutanağı,
- Banka mevcudu tespit tutanağı,
- Alınan çekler sayım tutanağı,
- Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı,
- Teminat mektupları sayım tutanağı,
- Değerli kağıtlar sayım tutanağı,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetimi hesabı icmal cetveli
- Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu,
- Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu,
- Faaliyet sonuçları tablosu.

Denetim görüşü, kamu idaresinin temel mali tabloları olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan;

mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge

ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır. Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

BULGU 1: Döner Sermaye İşletmesi Sermayesinin Karadeniz Teknik Üniversitesi Özel Bütçe Bilançosunda Yer Almaması

Karadeniz Teknik Üniversitesine bağlı olarak faaliyet gösteren Döner Sermaye İşletme Müdürlüğüne yatırılan sermayenin 242 Döner Sermayeli Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabında izlenmediği görülmüştür.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 164'üncü maddesinde Yönetmeliğin yürürlük tarihinden önce mevcut olup, hesaplarda yer almayan döner sermayeli kuruluşlara yatırılan sermayelerden envanteri yapılanlar, tespit edilen değerler üzerinden 242 Hesaba borç, 500 Net Değerler Hesabına alacak kaydedileceği belirtilmektedir.

Karadeniz Teknik Üniversitesine bağlı faaliyet gösteren Döner Sermaye İşletme Müdürlüğünün 31.12.2017 tarihli bilançosunda Ödenmiş Sermaye 40.170.492,36 TL olarak kayıtlı olmasına karşın, Karadeniz Teknik Üniversitesi Özel Bütçesinin 31.12.2017 tarihli bilançosunda 242 Döner Sermayeli Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabının bulunmadığı anlaşılmıştır.

Kamu idaresi cevabında; "Karadeniz Teknik Üniversitesine bağlı faaliyet gösteren Döner Sermaye İşletme Müdürlüğünün 31.12.2017 tarihli bilançosunda yer alan 40.170.492,36 TL, Üniversitemiz Özel Bütçesinde 242 Döner Sermayeli Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabına alınmış olup, ilgili yevmiye kaydımız ekte (EK-1) sunulmuştur" denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu İdaresi cevabında Üniversite Özel Bütçenin 31.12.2017 tarihli bilançosunda kaydı bulunmayan Döner Sermaye İşletme sermayesinin bulgu doğrultusunda kayıtlara alındığı belirtilmiş ve bu işleme ait kanıtlayıcı belge yazı ekinde gönderilmiştir. Konunun takip eden denetim dönemlerinde izlenmesinin uygun olacağı değerlendirilmektedir.

BULGU 2: KTÜ Turizm Eğitim ve Uygulama Merkezi İktisadi İşletmesi Sermayesinin Üniversite Özel Bütçe Bilançosunda Yer Almaması

Karadeniz Teknik Üniversitenin sermayesinin tamamına sahip olduğu KTÜ Turizm Eğitim ve Uygulama Merkezi İktisadi İşletmesi ödenmiş sermayesinin Üniversitenin bilançosunda 241 Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabında izlenmediği görülmüştür.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 159'uncu maddesinde; "*Mal ve hizmet üreten kuruluşlara yatırılan sermayeler hesabı; mal ve hizmet üreten kuruluşlara nakden veya ayni olarak verilen sermaye tutarları ve bu sermaye tutarlarının işletilmesinden doğan kâr ve zararlar, bütçeye iade olunan sermayeler ile bu kurumlara ikrazen verilen özel tertip iç borçlanma senetleri bedelinden, bu kurumların ödenmemiş sermayelerine mahsup edilenlerin izlenmesi için kullanılır*" denilmektedir. Aynı Yönetmeliğin 160'ıncı maddesinde de; "*Mal ve hizmet üreten kuruluşlara gerek nakdi sermaye ve gerekse ayni sermaye şeklindeki iştirakler gerçeğe uygun değerleri ile bu hesaba kaydedilir. Sermayesine iştirak edilen mal ve hizmet üreten kuruluşlara nakdi veya ayni sermaye şeklindeki katılımlardan bu hesapta kayıtlı tutarların, kuruluşların öz kaynak hesaplarında karşılık olarak yer alan tutarlarla eşit olması gerekir*" denilmektedir.

KTÜ Turizm Eğitim ve Uygulama Merkezi İktisadi İşletmesinin 31.12.2017 tarihli bilançosunda ödenmiş sermaye 797.461,40 TL olarak yer almasına karşılık Üniversite bilançosunun 241 Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabında bu tutarın yer almadığı anlaşılmaktadır.

Kamu idaresi cevabında; "KTÜ Turizm Eğitim ve Uygulama Merkezi İktisadi İşletmesinin 31.12.2017 tarihli bilançosunda ödenmiş sermaye olarak yer alan 797.461,40 TL Üniversitemiz Özel Bütçesinde 241 Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabına alınmış olup, ilgili yevmiye kaydımız ekte (EK-2) sunulmuştur" denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu İdaresi cevabında Üniversite Özel Bütçenin 31.12.2017 tarihli bilançosunda kaydı bulunmayan KTÜ Turizm Eğitim ve Uygulama Merkezi İktisadi İşletme sermayesinin bulgu doğrultusunda kayıtlara alındığı belirtilmiş ve bu işleme ait kanıtlayıcı

belge yazı ekinde gönderilmiştir. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Karadeniz Teknik Üniversitesi'nin 2017 yılına ilişkin ekte yer alan mali rapor ve tablolarının Denetim Görüşünün Dayanakları bölümünde belirtilen hesap alanları hariç tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: İhaleler Kapsamında Alınan Nakit Teminatlardan Belirli Süreyi Dolduranların İlgisine İade Edilmemesi veya Gelir Kaydedilmemesi

Mal, Hizmet veya Yapım İşleri ihaleleri kapsamında alınan nakit teminatların ilgili mevzuatta belirtilen süreyi dolduranların ilgisine iadesinin veya hazineye gelir kaydına yönelik işlem yapılmadığı görülmüştür.

4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu'nun 14'üncü maddesinde; “13 üncü maddeye göre mahsup işlemi yapılmasına gerek bulunmayan hallerde; yapım işlerinde kesin hesap ve kesin kabul tutanağının onaylanmasından, diğer işlerde ise işin kabul tarihinden veya varsa garanti süresinin bitim tarihinden itibaren iki yıl içinde idarenin yazılı uyarısına rağmen talep edilmemesi nedeniyle iade edilemeyen kesin teminat mektupları hükümsüz kalır ve bankasına iade edilir. **Teminat mektubu dışındaki teminatlar sürenin bitiminde Hazineye gelir kaydedilir**”denilmektedir. Buna göre nakit olarak alınan teminatların yukarıda belirtilen Kanun hükmü doğrultusunda mal ve hizmet alımlarında kabul tarihinde veya varsa garanti süresinin bitim tarihinde, yapım işlerinde ise kesin hesap ve kesin kabul tutanağının onaylanmasından itibaren iki yıl içinde İdarenin ilgilileri uyarmasına rağmen teminatlarını almak için talepte bulunmayanların teminatları iki yıllık sürenin bitimi ile Hazineye gelir kaydı için gerekli işlemlerin yapılması gerekmektedir.

Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'nin 257'inci maddesinde; “5/1/2002 tarihli ve

4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanununun 13 üncü maddesine göre mahsup işlemi yapılmasına gerek bulunmayan hâllerde; yapım işlerinde kesin hesap ve kesin kabul tutanağının onaylanmasından, diğer işlerde ise işin kabul tarihinden veya varsa garanti süresinin bitim tarihinden itibaren iki yıl içinde idarenin yazılı uyarısına rağmen talep edilmemesi nedeniyle ilgisine iade edilemeyen teminatlar sürenin bitiminde genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinde bütçeye gelir kaydedilir; diğer kamu idarelerinde ise genel bütçeye gelir kaydedilmek üzere merkezde merkez muhasebe birimleri, illerde defterdarlık muhasebe müdürlüğü, ilçelerde ise malmüdürlüğünün banka hesaplarına beş iş günü içerisinde aktarılır. Ayrıca ilgili muhasebe birimine yazıyla bilgi verilir” denilmektedir.

Nakdi teminatların İdarenin uyarısına karşılık iki yıl içerisinde talep edilmeyenlerin teminatları iki yılın bitimi ile birlikte hazineye gelir kaydedilmek üzere Üniversiteden defterdarlık muhasebe müdürlüğü banka hesaplarına beş iş günü içerisinde aktarılması gerekmektedir. Ayrıca bu durumun bir yazı ile ilgili defterdarlığa bildirilmesi gerekmektedir.

Tüm bu açıklamalar doğrultusunda Karadeniz Teknik Üniversitesinde bu alanda yapılan incelemede aşağıdaki tabloda belirtilen işlerde;

- Bazı işlerde İdarenin teminat sahiplerine teminatlarını almaları için herhangi bir uyarısı yazısı yazmadığı,
 - İdarenin uyarı yazısı yazdığı bazı işlere ait teminatların iki yıllık süre dolmasına karşılık hazineye irad kaydı için yukarıda belirtilen işlemlerin yapılmadığı, teminatların Kurum tablolarında yer almaya devam ettiği,
- anlaşılmaktadır.

Bu itibarla aşağıdaki tabloda yer alan işlere ait nakit teminatlara yukarıda belirtilen mevzuat hükümleri doğrultusunda gerekli işlemlerin yapılması gerekmektedir.

Tablo : 3 Süresi Dolmasına Karşılık İşlem Yapılmayan Nakit Teminatlar

BİRİM	İHALE NOSU	İŞİN ADI	İŞİN TÜRÜ	TEMİNAT TUTARI	KESİN KABUL/KABUL TARİHİ	YAZILI BİLDİRİ YAPILDI MI	BİLDİRİ TARİHİ
Yapı İş. ve Tek. Dai. Bşk.	2011/69350	Vakfikebir MYO Onarım İnşaatı	Yapım	2.451,07	7.10.2012	Hayır	
Yapı İş. ve Tek. Dai. Bşk.	2011/100656	KTÜ Orman Fakültesi Onarım İnşaatı	Yapım	1.668,56	12.10.2012	Hayır	Tasfiye Edildi.

Yapı İş. ve Tek. Dai. Bşk.	2003	KTÜ Futbol Sahası Tribünleri Onarım İnş.	Yapım	2.499,58	7.04.2005	Hayır	
Sağlık Uygulama(Hastane)- Yapı İş. ve Tek. Dai. Bşk.	2013/73763	KTÜ Tıp Fak.Farabi Hastanesi Poliklinikler Onarım İnş.	Yapım	565,78	16.09.2015	Hayır	
Sağlık Kültür Spor Dairesi (SKSDB)	2009/137984	Fatih Kampüsü (malzemeli Yemek)	Hizmet	1.567,16	25.11.2009	Evet	11.06.2015
SKSDB	2009/137984	Trabzon Sağlık Yüksekokulu(malzemeli yemek)	Hizmet	2.083,27	26.11.2009	Evet	11.06.2015

Kamu idaresi cevabında; "4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanununun 14 üncü maddesinde; '13 üncü maddeye göre mahsup işlemi yapılmasına gerek bulunmayan hallerde; yapım işlerinde kesin hesap ve kesin kabul tutanağının onaylanmasından, diğer işlerde ise işin kabul tarihinden veya varsa garanti süresinin bitim tarihinden itibaren iki yıl içinde idarenin yazılı uyarısına rağmen talep edilmemesi nedeniyle iade edilemeyen kesin teminat mektupları hükümsüz kalır ve bankasına iade edilir. Teminat mektubu dışındaki teminatlar sürenin bitiminde Hazineye gelir kaydedilir' denilmektedir. Buna istinaden;

- Harcama birimlerimiz ekli yazımızla (Ek-3/a) uyarılarak, teminat sahiplerinin teminatlarını süresinde almaları için yazılı uyarılmasının temini konusunda gereken dikkat ve özeni göstermeleri istenilmiştir.

-Bulgu eki tabloda gösterilen nakit teminatlar Hazineye gelir kaydedilmek üzere Defterdarlık Muhasebe Müdürlüğüne gönderilmiş ve ayrıca yazı ile bilgi verilmiştir. (Ek-3/b)" denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu İdaresi cevabında bulguda belirtilen gerekçeler doğrultusunda bulgu eki tabloda yer alan teminatların Hazineye irat kaydı konusunda gerekli çalışmaların yapıldığı belirtilmiştir. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 2: Üniversite Bünyesinde Geçmiş Yıllarda Kurulmuş Ancak Aktif Hale Getirilemediği İçin Fiilen Atıl Durumda Bulunan Yüksekokul ve Enstitülerin Bulunması

Karadeniz Teknik Üniversitesi özel bütçesinin 2017 yılı hesaplarının incelenmesi sırasında;

Üniversite bünyesinde geçmiş yıllarda kurulmuş ancak aktif hale getirilemediği için fiilen atıl durumda bulunan dört yüksekokul ve üç enstitü olmak üzere toplam yedi adet eğitim birimi bulunduğu tespit edilmiştir.

Konu ile ilgili olarak Karadeniz Teknik Üniversitesi Genel Sekreterliği tarafından düzenlenen bila tarih ve sayılı yazıda da şu bilgilere yer verilmiştir:

“Üniversitemizde aktif olmayan ve öğrencisi bulunmayan fakülte, meslek yüksekokulu, yüksekokul ve enstitüler aşağıda belirtilmiştir.

1- Deniz Bilimleri ve Teknolojisi Enstitüsü;

28.03.1983 tarih ve 2809 sayılı kanunun ek 30'uncu maddesine göre Bakanlar Kurulu Kararı ile 25.01.2012 tarihinde kurulmuştur. Birçok disiplini kapsayan anabilim dallarında lisansüstü eğitim-öğretim ve bilimsel araştırmalar yapılmasını hedeflemiş olup öğrenci kabul edilmemektedir. Bilimsel araştırmalar yapılmaktadır.

2- Karadeniz Araştırmaları Enstitüsü;

28.03.1983 tarih ve 2809 sayılı kanunun ek-30'uncu maddesine göre Bakanlar Kurulu Kararı ile 25.02.2009 tarihinde kurulmuştur. Temelde Karadeniz havzasının tarihsel, kültürel, coğrafik, stratejik, sosyal ve ekonomik yapısına yönelik bilimsel araştırmalar ve incelemeler yaparak kullanılabilir bilgi ve veri üretmeyi hedeflemiş olup öğrenci kabul edilmemektedir.

3- Adli Bilimler Enstitüsü;

05.03.2012 tarih ve 2012/2908 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile kurulmuştur. Anabilim dalları altında yürütülecek programlar henüz kurulmadığından öğrenci kabul edilmemektedir.

4- Yabancı Diller Yüksekokulu;

29.04.2004 tarih ve 2004/7209 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile kurulmuştur. Avrupa Birliği ortak dil çerçevesi kriterlerine uygun olarak, Üniversitemizin hazırlık sınıfı bulunan

lisans ve lisansüstü eğitim veren enstitülerinin öğrencilerine A1, A2, B1 ve B1+ seviyelerinde hazırlık eğitimi vermek için kurulmuştur.

5- Uygulamalı Bilimler Yüksekokulu;

21.01.2011 tarih ve 237 sayılı Üniversite Senato Kararı ile kurulmuştur. Henüz fiziki alan temin edilemediğinden ve eğitim-öğretim kadrosu tamamlanmadığı için öğrenci alınmamaktadır.

6- Of Meslek Yüksekokulu;

07.08.2015 tarih ve 266 sayılı Üniversite Senato Kararı ile açılması talep edilmiş olup, Yükseköğretim Genel Kurulunun 12/11/2015 tarihli kararı ile kurulmuştur. Henüz fiziki alan temin edilemediğinden ve eğitim-öğretim kadrosu tamamlanmadığı için öğrenci alınmamaktadır.

7- Çaykara Meslek Yüksekokulu;

07.08.2015 tarih ve 266 sayılı Üniversite Senato Kararı ile açılması talep edilmiş olup, Yükseköğretim Genel Kurulunun 12/11/2015 tarihli kararı ile kurulmuştur. Henüz fiziki alan temin edilemediğinden ve eğitim-öğretim kadrosu tamamlanmadığı için öğrenci alınmamaktadır.”

Yapılan incelemede;

Çaykara ve Of Meslek Yüksekokullarının 2015 yılında kurulduğu ancak fiziki alanların temin edilmemesi ve eğitim öğretim-kadrosunun tamamlanamaması nedeniyle henüz öğrenci alımına başlanılmadığı,

Deniz Bilimleri ve Teknolojisi Enstitüsünün 2012 yılında kurulduğu, birçok disiplini kapsayan anabilim dallarında lisansüstü eğitim-öğretim ve bilimsel araştırmalar yapılmasının hedeflendiği ancak henüz öğrenci kabul edilemediği,

Karadeniz Araştırmaları Enstitüsünün 2009 yılında kurulduğu, temelde Karadeniz havzasının tarihsel, kültürel, coğrafik, stratejik, sosyal ve ekonomik yapısına yönelik bilimsel araştırmalar ve incelemeler yaparak kullanılabilir bilgi ve veri üretmeyi hedeflediği ancak henüz öğrenci kabul edilemediği,

Adli Bilimler Enstitüsünün 2012 tarihinde kurulduğu ancak anabilim dalları altında yürütülecek programlar henüz kurulmadığından öğrenci kabul edilemediği,

Uygulamalı Bilimler Yüksekokulunun 2011 yılında kurulduğu ancak fiziki alan temin edilemediği ve eğitim-öğretim kadrosu tamamlanmadığı için henüz öğrenci alımına başlanılmadığı,

anlaşılmaktadır.

Üniversite tarafından geçmiş yıllarda kurulan ancak farklı gerekçelerle aktif hale getirilemeyen sözkonusu birimler için ayrılan kamu kaynağının amacına uygun kullanılmadığı kuşkusuzdur.

Uzun süre önce açıldığı anlaşılan ve geçen süre içinde henüz faaliyetlerine ve öğrenci alımına başlanamayan bu nedenle de atıl durumda bulunan sözkonusu birimlerin kuruluş amacına uygun olarak aktif hale getirilmesi aksi halde kapatılması gerektiği değerlendirilmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Karadeniz Araştırma Enstitüsü; Türkiye Cumhuriyeti'nin ihtiyaç duyduğu muasır medeniyetler seviyesine ulaşması için çağın gerektirdiği nitelikli araştırmacılar yetiştirmeye, Karadeniz havzası temelinde ülke sorunlarına çözüm üretmeyi evrensel akademik ve etik değerlere bağlı olarak Karadeniz Havzası ile ilgili konularda yerel ve uluslararası kurum ve kuruluşlarda işbirliğine giderek araştırmalar yapmayı, gerek merkezi gerekse yerel karar alıcı merkezlere ve kamuoyuna bilgi sunmayı amaçlamaktadır. Enstitünün yapmış olduğu Akademik Faaliyetler ile konuya ilişkin açıklamalar ekte sunulmuştur.

Deniz Bilimleri ve Teknolojileri Enstitüsü; birçok disiplini kapsayan alanlarda lisansüstü Eğitim-Öğretim ve bilimsel araştırmalar yapılması hem de uzmanlar yetiştirmek ana amacıdır. Enstitünün yapmış olduğu Akademik Faaliyetler ile konuya ilişkin açıklamalar ekte sunulmuştur.

Adli Bilimler Enstitüsü; bünyesinde Fen Bilimleri, Sosyal Bilimler ve Tıp Bilimleri Anabilim Dalları bulunmaktadır. Adli Bilimler alanında tarafsız ve yetkin danışmanlık hizmetinin yanı sıra Adli Bilimler alanında Lisansüstü ve Doktora Eğitim ile Ulusal ve Uluslararası çapta araştırmalar yapmak amaçlıdır. Enstitünün yapmış olduğu Akademik Faaliyetler ile konuya ilişkin açıklamalar ekte sunulmuştur.

Of ve Çaykara Meslek Yüksekokullarının fiziki alanlarının ve öğretim kadrolarının tamamlanmaması nedeniyle henüz öğrenci alımına başlanmamıştır. Meslek Yüksekokullarımızın Akademik Raporları ile konuya ilişkin açıklamalar ekte sunulmuştur.

Uygulamalı Bilimler Yüksekokulu bünyesinde ihtiyaç duyduğu öğretim elemanı sağlanamadığından öğrenci alımı gerçekleştirilememiştir. Ayrıca Uygulamalı Bilimler Yüksekokulu 7141 sayılı Kanunla yeni kurulmuş olan Trabzon Üniversitesine bağlanmıştır" denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu İdaresi cevabında; Üniversite bünyesinde geçmiş yıllarda kurulmuş ancak aktif hale getirilemediği için fiilen atıl durumda bulunan yüksekokul ve enstitülerden;

Karadeniz Araştırma Enstitüsünün; Türkiye Cumhuriyeti'nin ihtiyaç duyduğu muasır medeniyetler seviyesine ulaşması için çağın gerektirdiği nitelikli araştırmacılar yetiştirmeyi, Karadeniz havzası temelinde ülke sorunlarına çözüm üretmeyi evrensel akademik ve etik değerlere bağlı olarak Karadeniz Havzası ile ilgili konularda yerel ve uluslararası kurum ve kuruluşlarla işbirliğine giderek araştırmalar yapmayı, gerek merkezi gerekse yerel karar alıcı merkezlere ve kamuoyuna bilgi sunmayı amaçlamakta olduğu ve bu amaca yönelik bilimsel etkinliklerde bulunduğu,

Deniz Bilimleri ve Teknolojileri Enstitüsünün; birçok disiplini kapsayan alanlarda lisansüstü Eğitim-Öğretim ve bilimsel araştırmalar yapılması hem de uzmanlar yetiştirmek ana amacı olduğu ve bu amaca yönelik Akademik Faaliyetlerde bulunduğu,

Adli Bilimler Enstitüsünün; Adli Bilimler alanında tarafsız ve yetkin danışmanlık hizmetinin yanı sıra Adli Bilimler alanında Lisansüstü ve Doktora Eğitim ile Ulusal ve Uluslararası çapta araştırmalar yapmak amacı olduğu ve bu amaca yönelik akademik faaliyetlerde bulunduğu,

Of ve Çaykara Meslek Yüksekokullarının fiziki alanlarının ve öğretim kadrolarının tamamlanmaması nedeniyle henüz öğrenci alımına başlanmadığı,

Uygulamalı Bilimler Yüksekokulu bünyesinde ihtiyaç duyduğu öğretim elemanı sağlanamadığından öğrenci alımını gerçekleştirilemediği, ayrıca Uygulamalı Bilimler Yüksekokulunun 7141 sayılı Kanunla yeni kurulmuş olan Trabzon Üniversitesine bağlandığı,

Belirtilmiştir.

Üniversite bünyesinde kurulan yüksekokul ve enstitülerin kuruluş amaçlarından biri ve en önemlisi öğrenci yetiştirmek olduğundan, uzun süre önce kurulan ancak henüz öğrenci alımına başlanamayan, bu nedenle de atıl durumda bulunan sözkonusu birimlerin, bir an önce kuruluş amacına uygun olarak öğrenci alımına başlanması konusunda gerekli önlemlerin alınması önerilmektedir.

BULGU 3: Yapım İşleri Uygulama Projelerinin Gerekli Nitelikte Hazırlanmaması Nedeniyle İşin Devamı Sırasında Proje Değişikliklerinin Sık Sık Yapılması

Karadeniz Teknik Üniversitesi (KTÜ) Yapı İşleri ve Teknik Daire Başkanlığının 2016 – 2017 yılında uygulama projesine dayalı olarak anahtar teslim götürü bedel olarak yaptırdığı işlere ait projelerin gerekli özen gösterilerek hazırlanmamasından dolayı işlerin devamı süresinde sık değiştirildiği, proje hazırlama aşmasında kolaylıkla farkedilebilecek eksikliklerin tamamlanmadığı görülmüştür.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 4'üncü maddesinde; uygulama projesi belli bir yapının onaylanmış kesin projesine göre yapının her türlü ayrıntısının belirtildiği proje olarak tanımlanmakta, aynı kanunun 62'nci maddesinin (c) bendinde; yapım işlerinde arsa temin edilmeden, mülkiyet, kamulaştırma ve gerekli hallerde imar işlemleri tamamlanmadan ve uygulama projeleri yapılmadan ihaleye çıkılamayacağı, ihale konusu yapım işinin özgün nitelikte ve karmaşık olması nedeniyle teknik ve malî özelliklerinin gerekli olan netlikte belirlenemediği durumlarda ön veya kesin proje üzerinden ihaleye çıkılabileceği, uygulama projesi bulunan yapım işlerinde anahtar teslimi götürü bedel teklif alınmak suretiyle ihale yapılması zorunlu olduğu belirtilmektedir.

4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu'nun 6'ncı maddesinde, yapım işlerinde; uygulama projeleri ve bunlara ilişkin mahal listelerine dayalı olarak, işin tamamı için isteklinin teklif ettiği toplam bedel üzerinden anahtar teslimi götürü bedel sözleşme yapılacağı hüküm altına alınmıştır.

Belirtilen hükümler birlikte dikkate alındığında;

Anahtar teslimi götürü bedel teklif alınmak üzere ihaleye çıkarılan yapım işlerinde, ihale yapılmadan önce, idarenin; işin yapılacağı arsa ile ilgili mülkiyet, kamulaştırma, imar işleri ve

uygulama projesini hazırlaması gerekmektedir. Uygulama projelerinde her türlü zemin araştırılmasının yapılmak suretiyle zeminin yapısına uygun iksa imalatlarını barındıran statik proje, yapı estetiği ve tercihini belirleyen mimari proje, mekanik proje, elektrik projesi ve yapıya ait her türlü ayrıntıyı barındıran projenin bulundurulması gerekmektedir. Bu projelerin fen ve sanat kurallarına uygun olarak hazırlatılıp, ihale dokümanında isteklilere sunulması gerekmektedir. Anahtar teslimi götürü bedel sözleşmeler ihale dokümanında yer alan uygulama projeleri ve bunlara ilişkin mahal listelerine dayalı olarak, işin tamamı için yüklenici tarafından teklif edilen toplam bedel üzerinden akdedilmektedir. Buradan hareketle uygulama projesi isteklilerin tekliflerini hazırlamasında ve ihalede rekabetin sağlanmasında önemli bir parametre olduğu anlaşılmaktadır.

KTÜ' nün 2016 ve 2017 yılında uygulama projesine dayalı anahtar teslim götürü bedel olarak yaptırdığı ve aşağıdaki tabloda gösterilen işlerin incelenmesinde;

İnceleme konusu yapılan 10 adet işin tamamında proje değişikliğine bağlı iş artışları ve süre uzatımlarının olduğu, bu proje değişikliklerinin gerekçeleri aşağıdaki tabloda ayrıntılı olarak belirtilmiştir. Bazı işlere ait proje değişikliklerinin gerekçeleri aşağıdaki metinde ele alınmıştır.

- KTÜ Dış Hekimliği Fakültesi İnşaatı İşinde ihale öncesinde zemin etüd raporları proje müellifinin verdiği vaziyet planına göre etüd edilmiş ve İdareye rapor halinde verilmiştir. Ancak henüz işin başında B1 blokta ve kısmen A ve E bloklarda istinat duvarlarında temel kazılarında sağlam zemine ulaşamamıştır. Bunun üzerine uygulama projesinin en önemli parametrelerinden olan zemin etüdünü işin devamı sırasında yeniden yaptırılarak sonuçları değerlendirilmiş olup, B1 blokun tamamında A ve E bloklarında ise kısmen statik proje revizyonuna ihtiyaç duyulmuş ve zeminin güçlendirilmesi için esas projede öngörülme fore kazık imalatları yapımı projeye ilave edilmiştir. Bu ve benzeri proje değişiklikleri dolayısıyla %7,23 oranında iş artışı, 2.016.161,62 TL ilave maliyet artışına neden olunmuştur.
- KTÜ Tıp Fakültesi Farabi Hastanesi B Blok Onarım İnşaatı işinde işin devamı sırasında ameliyathane ve yoğun bakım mahal değişiklikleri dolayısıyla proje revizyonuna ihtiyaç duyulmuştur. Değişen mahallere uygun inşaat işleri, klima ve havalandırma sistemi, elektrik tesisatı ve medikal gaz sistemindeki değişiklikleri nedeniyle bazı imalatların yapımı zorunlu hale gelmiştir. Ayrıca ameliyathane mahal değişikliği dolayısıyla çatı arasındaki havalandırma santrallerinin sökümü esnasında çatı örtüsünün büyük kısmının

açılması zorunlu hale gelmiştir. Çatının açılması dolayısıyla çatı örtüsünde meydana gelen tahribattan çatı örtüsünün değişmesine ve yeniden yapılmasına ihtiyaç duyulmuştur. Bu ve benzeri proje değişiklikleri dolayısıyla %9,99 oranında iş artışı, 1.546.818,29 TL ilave maliyet artışına neden olunmuştur.

- KTÜ 225 Yataklı Farabi Çocuk Hastanesi İnşaatı işinde vaziyet planında var olan tüp geçit imalatlarının nasıl yapılacağına ilişkin mimari uygulama ve detay projelerinde herhangi bir çizim ve açıklama olmaması nedeniyle tüp geçit fen kurallarına uygun yapılabilmesi için gerekli olan imalatların yapılması, işin devamı sırasında proje ve mahal listesi içerisinde bulunmayan bu imalatlarla ilgili daha sonra yerinde ihtiyaç duyulmasından dolayı proje değişikliklerinin yapılmasına ihtiyaç duyulmuştur. Bu ve benzeri proje değişiklikleri dolayısıyla %2,46 oranında iş artışı, 1.320.504,94 TL ilave maliyet artışına neden olunmuştur.
- KTÜ Of Teknoloji Fakültesi Onarım İnşaatı işinde işin devamı sırasında işin mimari projesinde bulunmayan dış cephede yapılan ısı yalıtım imalatını dış etkenlere karşı korumak amacı ile çimento esaslı renkli kaplama yapılması uygun görülmüş, başlangıçta dış cephede bulunan yağmur iniş boruları teknik şartnamede temizlenip tekrar yerine takılması projelendirilmiş, ancak, imalat aşamasında bu malzemelerin kullanılamaz durumda olduğu tespit edildiğinden yerine boyalı galvanizli sac ile yağmur indirme borusu yapılması uygun görülmesi dolayısıyla proje revizyonları yapılmıştır. Bu ve benzeri proje değişiklikleri dolayısıyla %9,84 oranında iş artışı, 148.459,56 TL ilave maliyet artışına neden olunmuştur.

İşlerin büyük çoğunluğunun uygulama projelerinde temel eksikliklerin bulunması ve bu eksikliklerin bir çoğunun işin projelendirilmesi aşamasında küçük bir araştırma ile kolayca farkedilecek durumda olmasına karşılık işlerin devamı sırasında bu eksikliklerin tamamlanmasına yönelik proje revizyonlarının yapılması ve buna bağlı olarak iş artışları ve süre uzatımlarının verilmesi söz konusu işlere ait projelerin hazırlanmasında yeterince özen gösterilmediğini göstermektedir.

Bu itibarla, İdarenin kendi imkanları ile veya ihale yoluyla piyasan temin ettiği uygulama projelerinin gerekli asgari nitelikleri taşımamasına bağlı olarak sonradan değişmesi ve dolayısıyla yapı maliyetinde ortaya çıkan artışlarda projeyi hazırlayan kişi ve firmalara sorumluluk doğabilecektir. İdarenin de projelerin hazırlama sürecinde gerekli süre ve kaynağı ayırması, proje hazırlayan kişi ve firmalar üzerinde gerekli denetimleri yapması gerekmektedir.

Tablo : 4 Proje Değişikliklerin Bağlı Yapılan İş Artışları

Sıra No	İşin Adı	İhale Bedeli	İş Artış Bedeli	İş Artış Oranı %	İş Artış/Azalış Gerekçesi
1	KTÜ Yabancı Diller Yüksekokulu Onarım İnşaatı	1.603.000,00	158.188,79	8,069649	<p>1 Nolu Keşif Artışı:-Alüminyum kompozit levha ile dış denizlik yapılması imalatı dış cephede yapılan pencere söve uygulamalarında malzemenin korunması gerektiğinden yapılması zorunlu hale gelmiştir.</p> <p>-Dış cephede yapılan pencere sövelerinin boyanması imalatı için verilen saf akrilik su bazlı boya imalatı vazgeçilip yerine çift bileşenli, kimyasal kürlenmeli alifatik poliüretan esaslı boya yapılması imalatın ömrünü uzatacağından uygun görülmüştür.</p> <p>-Alüminyum fileli fuga profili (20x 50) yapılması imalatı uygulama aşamasında binanın görüntü bütünlüğünde olumsuzluklar oluşturduğundan vazgeçilmiş ve yerine daha küçük ebatlı olan 15x20'lik malzemenin kullanılması uygun görülmüştür.</p> <p>-Proje ve yaklaşık maliyette bulunmayan, poliüretan mastik yapılması imalatı pencere söveleri iç ve dış merkezlerine ve mantolama imalatına su sızıntılarından dolayı gelebilecek zararları engellemek amacıyla zorunluluk haline gelmiştir.</p> <p>-Proje ve yaklaşık maliyette bulunmayan imalat aşamasında yapılmasına ihtiyaç duyulan çatı örtüsü ve oluk ek yerlerine mastik çekilmesi ve gizli çatı derelerinin değişmesi zorunluluğu doğmuştur.</p> <p>- Proje ve mahal listesinde bulunan fore kazıklı istinat duvarı yapıldıktan sonra duvar üzerinin kullanılması için tretuvar yapılması ve binanın doğu cepesinde yapılan beton yolun eksik kalan kısmının tamamlanması zorunluluk haline gelmiştir.</p> <p>-Söve imalatlarının yapımı aşamasında doğrama bitiş profilinden vazgeçilerek tüm pencere ve söve iç-dış merkezlerinde köşe profili kullanılması uygun görülmüştür.</p> <p>-Fore kazıklı istinat duvarı üzerine yapılan tretuvar üzerine demir borulardan korkuluk yapılması ve yapılan beton yol üzerinde rögarlar üzerine 2 adet saç kapak, yol kenarında bulunan mevcut istinat duvarından gelen yüzey sularını toplamak amacıyla yapılan beton kanal üzerine demir ızgara yapılması ve boyanması zorunluluk haline gelmiştir.</p> <p>-Dış cephede sökülmesi planlanan cam mozaiklerin bir kısmının sökülemediği tespit edilmiş, bu alanlarda kullanılması düşünülen kaba sıva ve dış sıva sökümü imalatından vazgeçilerek yerine brüt beton yüzeylerin alçı veya sıvaya hazırlanması imalatı uygulanması zorunluluk haline gelmiştir.</p> <p>-Davlumbaz bacalarında yapılması gerekli olan değişiklikler nedeniyle galvanizli sacdan hava kanalı yapılması ve klima dış ünitelerinin yerden yükseltilmesi için lama ve profillerden sehpa yapılması, klimaların yoğunlaşma suyu borularının zemine kadar uzatılması zorunluluk haline gelmiştir.</p> <p>-Güvenlik kulübesinin yerinin değişmesinden dolayı kulübe enerji besleme kablosu, internet, telefon, odalardaki priz, internet, telefon ihtiyacı ve ilave kamera noktası ile aydınlatma ihtiyaçları, zorunluluk haline gelmiştir.</p> <p>2 Nolu Keşif Artışı: Yaklaşık maliyet hazırlanırken, galvanizli sacdan yağmur indirme borusu sökülüp tekrar yerine takılması planlanmışken imalat aşamasında bazı boruların kullanılamaz olduğu tespit edilmiş ve bir kısmının değişmesi zorunluluk haline gelmiştir.</p>

İNŞAAT İMALATLARI					
2	KTÜ İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Onarım İnşaatı	1.224.000,00	119.041,54	9,725616	<p>İdari Bilimler 5.Katta bulunan ve sonradan eklenen teras kısmındaki teknik servis odası tamamen kaldırılıp, hoca kantini yanındaki mekana taşınmıştır. Yeni mekandaki binanın dış cephe boya, iç cephe boya, alçıpan asma tavan ve tavan üzerine taşıyünü imalatlarının yapılması gerekmektedir. İdari Bina kuzey cephe köşelerdeki perde duvar çıkımların mermer yapıstırıcıları söküldükten sonra alt ve üst kot arasındaki kot farkından dolayı, bu bölgelere eps malzeme ile mantolama yapılması ve altlarına beton astarı, serpmne sıva yapılarak mineral sıva ile kaplanması gerekmektedir. Böylece ısı kaybının önlenmesi sağlanacaktır. Ayrıca bu mekanların çatı parapet duvarlarının üzerine yağmur suyundan binayı korumak amacı ile boyalı galvanizli saçtan duvar üstü kaplaması yapılması gerekmektedir. Binada dökülen mermer kaplamaların yerine yapılması düşünölen taraklı mozaik sıvanın yerine mineral sıva yapılması hem görünüş olarak, hem de mineral sıvanın altına yapılacak ısı yalıtım sıvası sebebiyle yalıtım sağlayacağından uygun görölmektedir. Doğrama altlarına verilen renkli mermer yerine binaya uyum sağlaması amacı ile muğla beyaz mermer yapılması uygun görölmektedir. Dersliklerde ve idari binada dökme mozaik denizliklerin durumunun iyi olmasından dolayı mermer denizlik ile değıştirilmesinden vazgeçilmiştir. Binanın düşey pvc yağmur oluklarında hasarlar tespit edildiğinden, boyalı galvanizli düşey yağmur oluklarıyla değıştirilmesi gerekmektedir. Yapılan Alüminyum Doğramaların yerleştirelmesi sırasında kiriş altları ve yan duvarların eğriliklerinden dolayı doğrama ile duvar döşeme birleşim noktalarındaki açıklıkları kapatıp, yağmur suyunu engellemek amacı ile poliüretan mastik yapılması gerekmektedir. Sökölen teras kısmındaki çatının altına seramiklerin kırık olmasından dolayı yağmur suyuna maruz kalınacağından yalıtım ve seramik imalatı yapılması gerekmektedir. İdari bina 1.kat odalarında sökülen doğramalardan sonra yapılan alçı tamirlerinden dolayı iç bina renginin farklı olmasından dolayı kötü bir görünüm oluşmuştur. Bu sebeple bu odaların boyanması gerekmektedir. Ayrıca bina dış perde duvarların ve çatı katındaki labaratuvarın dış cephesinin bina ile uyum sağlaması için dış cephe boyası ile boyanması gerekmektedir.</p> <p style="text-align: center;">ELEKTRİK İMALATLARI</p> <p>Koridor kısmı doğrama arkalarındaki kanalların yenilenmesi, koridorda ve wc lerde ilave lamba yapılması, wc lere sensörlü lamba yapılması, wc ayna üstü ve tahta üstü lambaları bulunamadığından dolayı farklı lamba yapılması gerekmektedir.</p>
3	KTÜ Akçaabat MYO, Dış Fakölteler ve Tıp Faköltesi Dekanlık Binası IP Tabanlı Elektronik Güvenlik ve İzleme Sistemi İşı	1.333.000,00	102.239,44	7,6698754	İş ihale üzerinden yapılmakta iken ilk hazırlanan ihale dokümanı eki proje ve mahal listesi içerisinde bulunmayan bu imalatlarla ilgili daha sonra yerinde ihtiyaç duyulmasından dolayı ekteki keşifte belirtilen imalatların yapılmasına gerek duyulmuştur.
4	KTÜ Kanuni Kampüsü (Dogu Yönü) Fore Kazıklı İstinat Duvarı Yapım İşı	1.165.000,00	106.426,64	9,135333	Uygulama projelerinde betonarme duvar imalatlarının yapılabilmesi için yapılan kazıda birçok inşaat atıkları, evsel atıklara vb. (ek: fotoğraflar)rastlanmıştır. Bu atıklar inşaat mahallinden alınıp tabi zemin için kazı imalatı yapılmak zorunda kalınacaktır. Çıkan atıklardan ötürü ve mevcut zeminin dolgu malzemesi olarak kullanıma uygun olmamasından dolayı istinat duvar arkasının ocaktaşı ile blokaj yapılarak doldurulması gerekmektedir. Ayrıca temel boyunca mevcut bozuk zeminin alınıp blokaj malzemesi ile doldurulup ve grobeton imalatının yapılması gerekmektedir. Projede Ano-1,ano-2,ano-3,ano-4,ano-19,ano-20 kısımlarında projedeki kot farklılıklarından ötürü mimari ve statik revizyon yapılmıştır. Fore kazık çalışmalarında sağlam zemine projede öngörölen kotlardan daha yüksek kotlarda rastlanması sebebiyle bu kısımlardaki imalatların azaltılması gerekmektedir

5	KTÜ Rektörlüğü Of Teknoloji Fakültesi Onarım İnşaatı	1.508.600,00	148.459,56	9,840883	<p>1 Nolu Keşif Artışı: Dış cephede yapılan ısı yalıtım imalatını dış etkenlere karşı korumak amacı ile çimento esaslı renkli kaplama yapılması uygun görülmüş, dış cephede bulunan yağmur iniş boruları teknik şartnamede temizlenip tekrar yerine takılması uygun görülmüş ancak, imalat aşamasında bu malzemelerin kullanılamaz durumda olduğu tespit edildiğinden yerine boyalı galvanizli sac ile yağmur indirme borusu yapılması uygun görülmüştür.</p> <p>2 Nolu Keşif Artışı: Dış cephede bulunan yağmur iniş boruları teknik şartnamede temizlenip tekrar yerine takılması uygun görülmüş ancak, imalat aşamasında bu malzemelerin kullanılamaz durumda olduğu tespit edildiğinden yerine boyalı galvanizli sac ile yağmur indirme borusu yapılması uygun görülmüştür.</p>
6	KTÜ Sağlık Uygulama ve Araştırma Merkezi (Farabi Hastanesi) Onarım İnşaatı	3.485.000,00	99.000,00	2,840	KTÜ Sağlık Uygulama ve Araştırma Merkezi (Farabi Hastanesi) Onarım İnşaatı işinde kemoterapi bölümünün klima sisteminin değişimi planlanmış olup, santralinin ve kullanılmaz haldeki havalandırma kanallarının sökülmesi esnasında, mevcut santralin, ameliyathane kuzey arka koridorunda bulunan odaların iklimlendirilmesini sağladığı anlaşılmıştır. Bu odaların iklimlendirilebilmesi için ayrı bir merkezi klima yapılmasına ihtiyacı doğmuştur. Proje ve Mahal listesinde bulunmayan bu imalatlar için hazırlanan 1. ilave işler keşif özeti 104.592,00 TL olup, yüklenici bu ilave işleri 99.000,00 TL'ye yapmayı kabul ve taahhüt etmektedir.
7	KTÜ Merkezi Araştırma Laboratuvarı Yapım İşi	7.300.000,00	216.325,51	2,963364	Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinasyon Birimi'nin. 04.04.2017 tarih ve E.27584 sayılı yazısına istinaden akreditasyonu koşulları ve yangın vb. yönetmelikler gereği bina dışında sıvı azot, vakum ve basınçlı hava tesisatlarına ait cihazlar için depo binasına ihtiyaç duyulmakta olup, projeye eklenmesi talep edilen depo biriminin daha sonra yapılmasındaki teknik zorluklar nedeniyle mevcut iş kapsamında yapılması gerekmektedir. Mimari Proje Üretim Merkezi'nin 02.05.2017 tarih ve E.34847 sayılı yazısıyla depo projesi Yapı İşleri ve Teknik Daire Başkanlığı'na iletilmiştir. Depo imalatının, Merkezi Araştırma Laboratuvar İnşaatının bitiminden sonra yapılması ulaşım ve çalışma koşulları açısından mümkün olmayacağından depoya ait kazı imalatının ve karkas yapılması zorunlu olmaktadır. Ayrıca söz konusu iş için Mimari Proje Üretim Merkezi'nin 05.04.2017 tarih ve E.28296 sayılı yazısında Merkezi Araştırma Laboratuvarı Projesi inşaatında hali hazır paftalara göre hazırlanan çevre düzenleme projesi ile yerindeki mevcut durum arasında çıkan farklılıklar nedeniyle çevre düzenleme projesinde revizyon yapılmak zorunda kalınmış olduğu belirtilmiştir.
8	KTÜ 225 Yataklı Farabi Çocuk Hastanesi İnşaatı	53.661.000,00	1.320.504,94	2,460827	<p>1 nolu keşif artışı: İhale konusu iş kapsamında; projelerde ve mahal listesinde belirtilmeyen ancak yapılması gerekli olan imalatlar şunlardır:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vaziyet planında var olan tüp geçit imalatlarının nasıl yapılacağına ilişkin mimari uygulama ve detay projelerinde herhangi bir çizim ve açıklama olmaması yüzünden bu tüp geçitinin fen kurallarına uygun yapılabilmesi için gerekli olan imalatların yapılması, - Yapı içinde asma tavan üzerinde kalan boşluk kısımlarının bazı önemli mahallerde antibakteriyel boya ile boyanması, - Temel üstü tesisat boşluğu üzerinde yapılacak döşeme kaplamasının sağlıklı olarak yapılabilmesi için hasırlı beton imalatının tüm dolgu yüzeyinde yapılması <p>Tesisat imalatlarında ilave boru yapılması gereklilikleri doğmuştur</p> <p>2 nolu keşif artışı gerekçesi: İş ihale üzerinden yapılmakta iken ilk hazırlanan ihale dökümanı eki proje ve mahal listesi içerisinde bulunmayan bu imalatlarla ilgili daha sonra yerinde ihtiyaç duyulmasından dolayı ekteki keşifte belirtilen imalatların yapılmasına gerek duyulmuştur.</p>

9	KTÜ Tıp Fakültesi Farabi Hastanesi B Blok Onarım İnşaatı	15.469.000,00	1.546.818,29	9,99947	<p>1 nolu keşif artışı : 15.08.2016 tarih ve 5773 sayılı yazı ile idare tarafından yapılması zorunlu görülen proje değişikliği ile ameliyathane ve yoğun bakım kısmında mahal değişiklikleri ortaya çıkmıştır. Değişen mahallere uygun yapılması zorunlu inşaat işleri, klima ve havalandırma sistemdeki değişiklikler, elektrik tesisat ile ilgili değişiklikler ve medikal gaz sisteminde yapılması zorunlu imalatlar ortaya çıkmıştır. Ayrıca yangın yönetmeliğine uygun sulu yangın söndürme sisteminin alt yapısının hazırlanması gerekmektedir.</p> <p>2 Nolu keşif artışı: Ameliyathane çatısı arasındaki havalandırma santrallerinin sökümü esnasında çatı örtüsünün büyük kısmının açılması gerekmektedir. Çatı örtüsünde meydana gelen tahribat nedeniyle örtüsünün değişmesi zorunluluğu ortaya çıkmıştır. Ameliyathane kaçış kapılarının yangın yönetmeliğine uygun hale getirilmesi, ameliyathane ve yoğun bakımlara anti bakteriyel lavabo ihtiyacı ortaya çıkmıştır. Yoğun bakım ön koridorunda yapılan proje değişikliği sebebiyle mevcut klima sisteminin de montaj edilmesi gerekmektedir. Blok hasta yatak odalarına diyaliz ünitelerinin bağlanması için ilave temiz ve pis su hatları yapmak ihtiyacı ortaya çıkmıştır. Ameliyathanede yapılan proje değişikliği sebebiyle elektrik imalatları ortaya çıkmıştır.</p>
10	KTÜ Diş Hekimliği Fakültesi İnşaatı	27.850.000,00	2.016.161,62	7,23935919	<p>1 Nolu Keşif Artışı: İnşaat, ihale öncesinde zemin etüd raporları proje müellifinin verdiği vaziyet planına göre etüd edilmiş ve İdareye rapor halinde verilmiştir. yer teslimi yapıp bina aplikasyonu sırasında B1 blokta ve kısmen A ve E bloklarda istinat duvarlarında temel kazısı sırasında sağlam zemine ulaşamamıştır. Bunun üzerine İdare yeniden zemin etüdü yaptırarak sonuçları değerlendirilmiş olup, B1 blokun tamamında A ve E bloklarında ise kısmen statik proje tadilatına ihtiyaç duyulmuştur. Bahsi geçen blokları fore kazık temel üzerine yerleştirilmesi sözkonusu olmuştur. Statik proje yapıp tasdik edilerek İdaremize teslim edilmiştir.</p> <p>2 Nolu Keşif Artışı: İnşaat, ihale öncesinde zemin etüd raporları proje müellifinin verdiği vaziyet planına göre etüd edilmiş ve İdareye rapor halinde verilmiştir. yer teslimi yapıp bina aplikasyonu sırasında B1 blokta ve kısmen A ve E bloklarda istinat duvarlarında temel kazısı sırasında sağlam zemine ulaşamamıştır. Bunun üzerine İdare yeniden zemin etüdü yaptırarak sonuçları değerlendirilmiş olup, B1 blokun tamamında A ve E bloklarında istinat duvarlarında ise kısmen statik proje tadilatına ihtiyaç duyulmuştur.</p> <p>3 Nolu Keşif Artışı: İşin mimari projesinde yer alan 20x45 duvar seramiği ile ilgili olarak sadece bir firmadan getirilen örnek idare ve proje müellifi tarafından uygun bulunmamıştır. Piyasada yapılan araştırmalar sonucunda, sözleşmesine ve teknik şartnamesine göre 20x45 duvar seramiğinin, idare ve proje müellifinin istediği şartlarda ve renklerde bulunamaması sebebi ile söz konusu bu mekanlarda, proje müellifi tarafından hem duvar hem de döşeme seramikleri ile ilgili olarak revizeye gidilmiştir. Proje müellifi tarafından döşemede 60x60 cm ebatlarında her türlü desen ve yüzey özelliğinde 1. Kalite renkli, sırlı porselen karo, duvarda; 30x60 cm ebatlarında her türlü desen ve yüzey özelliğinde, 1. Kalite renkli, sırlı porselen karo seçilmiştir. Ayrıca; Diş Hekimliği Fakültesi Dekanlığı tarafından talep edilen öngörülen durumlar nedeni ile de projede revize yapılmıştır.</p> <p>Havalandırma projesinde eksik görülen, ileride soğutma ve ısıtma açısından yetersiz olacağı düşünülen bölümlere fan-coil cihaz ilavesi ve tesisatının yapılması gerekmektedir. Projede bodrum katta bulunan depo alanının ısıtılması ve soğutulması olmadığından bu alana fan-coil cihazı ve tesisatının yapılması gerekmektedir. Soğutma grubunun primer devre elemanları projede olmadığından, soğutma gruplarının çalışabilmesi için gerekli olan pompa ve bağlantı elemanlarının sisteme ilave edilmesi gerekmektedir.</p> <p>Revize projedeki imalatlar sözleşmedeki keşifinde olmadığından keşif artışına sebebiyet vermektedir. Yapım işleri Uygulama Yönetmeliğinin ve sözleşmenin eki olan Yapım İşleri Genel Şartnamenin 21. Ve 22. Maddesine göre aynı şartlarda artan imalatların sözleşme bedeli üzerinden %10 iş artışı ile işin yükleniciye yaptırılmasına karar verilmiştir</p> <p>4 Nolu Keşif Artışı: İşin mimari projesinde yer alan ısı yalıtımlı alüminyum doğramaya ait detaylara göre statik mukavemetin sağlanamaması sebebi ile doğrama detaylarında, Diş Hekimliği Fakültesi Dekanlığı tarafından talep edilen öngörülen durumlar nedeni ile tavan planlarında, yangın yönetmeliği gereği C1 ve C2 blokta yangın merdiveni yapılması gerekliliği ile projede revizyona gidilmiştir. Mimari projede belirtilen büyük, küçük süs havuzlarının tesisat projeleri olmadığından söz konusu havuzların çalışır hale getirilmesi için ilave tesisat imalatlarının yapılması gerekmektedir.</p>

Kamu idaresi cevabında; "4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanununun 24 üncü maddesinde ve Yapım İşleri Genel Şartnamesinin 12 nci maddesinde aşağıdaki ifadeler yer almaktadır;

4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanununun 24 üncü maddesi: “*Mal ve hizmet alımlarıyla yapım sözleşmelerinde, öngörülemeyen durumlar nedeniyle bir iş artışının zorunlu olması halinde, artışa konu olan iş;*

a) Sözleşmeye esas proje içinde kalması,

b) İdareyi külfete sokmaksızın asıl işten ayrılmasının teknik veya ekonomik olarak mümkün olmaması,

şartlarıyla, anahtar teslimi götürü bedel ihale edilen yapım işlerinde sözleşme bedelinin % 10'una, birim fiyat teklif almak suretiyle ihale edilen mal ve hizmet alımlarıyla yapım işleri sözleşmelerinde ise % 20 'sine kadar oran dâhilinde, süre hariç sözleşme ve ihale dokümanındaki hükümler çerçevesinde aynı yükleniciye yaptırılabilir.”

Yapım İşleri Genel Şartnamesinin 12nci maddesi: “*İdare, sözleşme konusu işlerle ilgili proje vb. teknik belgelerde, değişiklik yapılmaksızın işin tamamlanmasının fiilen imkânsız olduğu hallerde, işin sözleşmede belirtilen niteliğine uygun bir şekilde tamamlanmasını sağlayacak şekilde gerekli değişiklikleri yapmaya yetkilidir”* denilmektedir.

Bu bağlamda, kurum olarak ihaleden önce uygulama ve detay projelerinin her ayrıntıda hazırlanması ve/veya hazırlatılması, bu süreçte kullanıcıların (akademik birim yöneticilerinin ve idarenin) ihtiyaçlar ve projelerle ilgili görüş ve onaylarının alınması, mahal listeleri ve teknik şartnamelerin ilgili tüm projelerle koordinasyonu sağlanarak ihaleden sonra olası değişiklikleri minimuma indirecek titizlikte oluşturulması ve projenin başarı ile tamamlanabilmesi için ihale öncesi proje yönetimi evrelerinde gerekli çaba gösterilmektedir.

Uygulama projelerinin hazırlanmasından ihale sürecine kadar geçen zamanda, çok sayıda paydaşı olan (işverenler, kullanıcılar, mimarlık ve mühendislik alanlarında yer alan tüm ekipler) karışık ve kapsamlı süreçler mevcuttur. Bu nedenle süreçlerde yer alan ekiplerin koordinasyonu önemlidir ancak, bahsi geçen işlerin büyük ölçekli ve kapsamlı olması gibi sebepler ile bazı uyumsuzluklar ve sehven hatalar ortaya çıkabilmektedir. Bu durumlara bağlı olarak ve şantiye alanında ortaya çıkan teknik zorluklar neticesinde tatbik edilen projelerin

revize edilmesi (*mühendislik-mimarlık projelerinde as-built proje olarak adlandırılır*) gerekebilmektedir. Ayrıca yapım aşamasında değişen kanun ve yönetmeliklerin ortaya çıkarttığı zaruri değişiklikler de revizeleri gerektirmekte ve yapım sürecini olumsuz etkileyebilmektedir.

Ayrıca, KTÜ yerleşik mekâna 1963 yılında geçmiş olup mevcut alandaki bina yapıları oldukça yıpranmış ve o günkü şartlara göre (öğrenci kapasitesi, yangın talimatları, güvenlik sistemi ve engelli şartları gibi) yapılmıştır. Bu nedenlerden dolayı yıl içinde oldukça yoğun bir iş hacmi ortaya çıkmaktadır. Yapı İşleri ve Teknik Daire Başkanlığı'mız ve Mimari Proje Üretim Merkezi işbirliğinde bu iş yükü sıkı bir koordinasyon ile yürütülmektedir. Bahsi söz konusu olaylar bu çabalar altında en düşük seviyede tutmak için azami gayret gösterilmektedir.

Yapılan tüm çalışmalarda azami özen gösterilmekle birlikte; bulgu konusu olumsuzlukların giderilmesi için yaşanan süreçler ve edinilen deneyimler bundan sonraki çalışmalara (proje, denetim, kontrol ihale hazırlığı vb.) aktarılacak ve ilgili konular üzerinde daha da titizlikle durulacaktır" denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu İdaresi cevabında proje değişikliklerine bağlı olarak iş artışlarının mevzuata uygun olduğu belirtilmektedir. Ancak bulguda proje değişikliklerine bağlı iş artışlarının mevzuata aykırı olduğuna dair herhangi bir husus bulunmamaktadır. Kamu İdaresinin denetim dönemimize isabet eden anahtar teslim götürü bedel işlerine ilişkin hazırlanan uygulama projelerinin gerekli dikkat gösterilerek hazırlanmamasından hareketle işin devamı sırasında bu projelerin çok sık değiştirildiği, bulgu metninde ve ekinde yer alan bazı projelerin değiştirilme gerekçelerinin proje hazırlama aşamasında küçük bir dikkat ile kolayca farkedilebilecek durumda olmasına karşılık bunların eksik kaldığı ve işin devamı sırasında bu değişikliklerin yapılarak proje maliyetini artırdığı ve buna bağlı olarak işin süresinin uzatılması nedeniyle söz konusu yapıların ekonomiye geç kazandırıldığı değerlendirilmektedir.

Şüphesiz uygulama projeleri ve mahal listeleri yapının her türlü ayrıntısını barındırdığı için bunların hazırlık süreçleri yoğun dikkat ve araştırma gerektirmektedir. Tüm bu parametreler dikkate alınarak proje hazırlama süreçlerine gerekli süre ve kaynağın verilmesiyle işin devamı sırasında oluşabilecek proje revizyonlarının minimize edilmesini sağlanabilir. Ancak inceleme konusu yapılan 10 işin tamamında proje revizyonlarının yapılması, sözleşme bedeli nispeten küçük olan işlerde de büyük işlerde de işin devamı sırasında proje

revizyonlarının yapılması projelerin hazırlanmasında gerekli özenin gösterilmediği değerlendirilmektedir.

BULGU 4: Yapım İşlerinde Sigorta Poliçelerinin Geçerli Olması İçin Gerekli Olan Prim Ödeme Şartının İşe Başlanmasından Sonra Yerine Getirilmesi

4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu'nun “*İş ve işyerinin sigortalanması*” başlıklı dokuzuncu maddesinde; “*Yapım işlerinde yüklenici; işyerlerindeki her türlü araç, malzeme, ihzarat, iş ve hizmet makineleri, taşıtlar, tesisler ile sözleşme konusu iş için, işin özellik ve niteliğine göre ihale dokümanında belirtilen şekilde, işe başlama tarihinden geçici kabul tarihine kadar geçen süre içinde oluşabilecek deprem, su baskını, toprak kayması, fırtına, yangın gibi doğal afetler ile hırsızlık, sabotaj gibi risklere karşı, geçici kabul tarihinden kesin kabul tarihine kadar geçecek süreye ilişkin ise kapsamı ihale dokümanında belirtilen genişletilmiş bakım devresi teminatını içeren sigorta yaptırmak zorundadır*” denilmektedir.

Bu hükme uygun olarak Yapım İşleri Genel Şartnamesinin dokuzuncu maddesinde yüklenici:

- 1) **İşe başlama tarihinden** geçici kabul tarihine kadar geçen süre içinde oluşabilecek deprem, su baskını, toprak kayması, fırtına, yangın gibi doğal afetler ile hırsızlık, sabotaj gibi risklere karşı “inşaat sigortası (bütün riskler)”,
- 2) Geçici kabul tarihinden kesin kabul tarihine kadar geçecek süreye ilişkin ise yürürlükteki İnşaat Sigortası (Bütün Riskler) Genel Şartları çerçevesinde kapsamı ihale dokümanında belirtilen genişletilmiş bakım devresi teminatını içeren sigorta,
- 3) Yüklenicinin yaptığı işlerden dolayı üçüncü kişilerin kendilerine veya mallarına zarar verilmesi ihtimaline karşı mali mesuliyet sigortası, yaptırmakla yükümlüdür.

Dolayısıyla all risk sigortasının düzenleme tarihi ve **başlangıç tarihi** en geç “işe başlama tarihi” olmalıdır. Sigorta poliçesinin başlangıç tarihi yani sigortacının sorumluluğunun başlaması ile ilgili tüm inşaat sigortalarında geçerli olmak üzere 01.02.2009 tarihinde yürürlüğe konulan İnşaat Sigortası Genel Şartları (Bütün Riskler)’nin Çeşitli Hükümler kısmının “Sigorta Priminin Ödenmesi, Sigortacının Sorumluluğunun Başlaması ve Sigorta Ettirenin Temerrüdü” başlıklı C.1 fıkrasında; “*Sigorta priminin tamamının, primin taksitle ödenmesi kararlaştırılmışsa peşinatın (ilk taksit) akit yapılır yapılmaz ve en geç poliçenin teslimi*

karşılığında ödenmesi gerekir. Aksi kararlaştırılmadıkça, prim veya peşinat ödenmediği takdirde poliçe teslim edilmiş olsa dahi sigortacının sorumluluğu başlamaz ve bu husus poliçenin ön yüzüne yazılır. ” denilmektedir. Buna göre inşaat sigortasının başlaması için sigorta priminin tamamının, primin taksitle ödenmesi kararlaştırılmışsa peşinatın ödenmesi şarttır. Prim ödemesi yapılmadığı müddetçe ilgili sigortanın sorumluluk yönüyle bir geçerliliği bulunmamaktadır.

Karadeniz Teknik Üniversitesi Yapı İşleri ve Teknik Daire Başkanlığınca ihalesi yapılan ve yürütülen yapım işlerine ait ihale dosyaların 2017 yılı denetiminde tespit edilen hususlarla ilgili aşağıdaki tablo düzenlenmiştir:

Tablo : 5 Yapım İşlerinde Sigortasız (All risk) Çalışılan Süreler

Sıra	İhale Adı	Sözleşme Bedeli (KDV Hariç)	Açıklama
1	KTÜ Sağlık Uygulama ve Araştırma Merkezi (Farabi Hastanesi) Onarım İnşaatı	3.845.000,00	İlk poliçe için işe başlama ve peşinat ödeme tarihleri arasında 61 günlük fark bulunmaktadır. Bu durumda 24.07.2017 ile 23.09.2017 tarihleri arasında geçerli bir sigorta poliçesi bulunmadığı anlaşılmaktadır.
2	KTÜ Merkezi Araştırma Laboratuvarı Yapım İşleri	7.300.000,00	İşe başlama ve peşinat ödeme tarihleri arasında 39 günlük fark bulunmaktadır. Bu durumda 23.01.2017 ile 03.03.2017 tarihleri arasında geçerli bir sigorta poliçesi bulunmadığı anlaşılmaktadır.
3	KTÜ Tıp Fakültesi Farabi Hastanesi B Blok Onarım İnşaatı	15.469.000,00	İşe başlama ve peşinat ödeme tarihleri arasında 29 günlük fark bulunmaktadır. Bu durumda 18.04.2017 ile 17.05.2017 tarihleri arasında geçerli bir sigorta poliçesi bulunmadığı anlaşılmaktadır.
4	KTÜ Kanuni Kampüsü (Doğu Yönü) Fore Kazıklı İstinat Duvarı Yapım İşleri	1.165.000,00	İşe başlama ve peşinat ödeme tarihleri arasında 27 günlük fark bulunmaktadır. Bu durumda 08.09.2017 ile 05.10.2017 tarihleri arasında geçerli bir sigorta poliçesi bulunmadığı anlaşılmaktadır.
5	KTÜ İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Onarım İnşaatı	1.224.000,00	İşe başlama ve peşinat ödeme tarihleri arasında 7 günlük fark bulunmaktadır. Bu durumda 31.07.2017 ile 07.08.2017 tarihleri arasında geçerli bir sigorta poliçesi bulunmadığı anlaşılmaktadır.
6	KTÜ Rektörlüğü Of Teknoloji Fakültesi Onarım İnşaatı	1.508.600,00	İşe başlama ve peşinat ödeme tarihleri arasında 2 günlük fark bulunmaktadır. Bu durumda 17.07.2017 ile 19.07.2017 tarihleri arasında geçerli bir sigorta poliçesi bulunmadığı anlaşılmaktadır.
7	KTÜ Akçaabat MYO, Dış Fakülteler ve Tıp Fakültesi Dekanlık Binası IP Tabanlı	1.333.000,00	İşe başlama ve peşinat ödeme tarihleri arasında 3 günlük fark bulunmaktadır. Bu durumda 28.06.2017 ile 30.06.2017 tarihleri arasında geçerli bir sigorta poliçesi bulunmadığı anlaşılmaktadır.

	Elektronik Güvenlik ve İzleme Sistemi İşi		
--	---	--	--

Yukarıdaki tabloda da görüldüğü üzere 7 adet yapım işinde sigorta primlerinin süresinde ödenmemesi nedeniyle işe başlama tarihinde geçerli bir sigorta poliçesi bulunmamakta olup, belirtilen tarihler arasında sigorta teminatı kapsamındaki risklere karşı sigorta şirketinin sorumluluğu bulunmamaktadır.

Yapım işlerine ait sigorta poliçelerinin zamanında yapılmaması veya primlerinin süresinde ödenmemesi nedeniyle “işe başlama tarihinden itibaren inşaatın sigortalı olması”na ilişkin sözleşme hükmü ile sözleşmenin eki durumda olan Yapım İşleri Genel Şartnamesi hükümlerinin gereği yerine getirilmemiş olacağı, bu durumun ise taahhüde aykırılık teşkil edeceği ve aynı zamanda yapım işinin risklere karşı korumasız bırakılacağı değerlendirilmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Yapım işlerine ait sigorta poliçelerinin zamanında yapılmaması veya primlerinin süresinde ödenmemesi nedeniyle 'işe başlama tarihinden itibaren inşaatın sigortalı olmasına' ilişkin sözleşme hükmü ile sözleşmenin eki durumunda olan Yapım İşleri Genel Şartnamesi hükümlerinin gereği yerine getirilmemiş olacağı, bu durum ise taahhüde aykırılık teşkil edeceği ve aynı zamanda yapım işinin risklere karşı korumasız bırakacağı değerlendirildiğinden, sehven oluşan bu durumla ilgili olarak İdaremizce daha hassas olunacaktır" denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu İdaresi cevabında tüm riskler sigorta poliçeri ile ilgili bulguda belirtilen eksikliklerin sehven oluştuğu belirtilmekte ve bundan sonra bu konuya gerekli hassasiyetin gösterileceği belirtilmektedir. Bulguda belirtilen hususların Kamu idaresinin bundan sonra yapacağı işlerde uygulanıp uygulanmadığının tespiti için konu takip eden denetim dönemlerinde izlenecektir.

BULGU 5: Karadeniz Teknik Üniversitesinin Mülkiyetinde, Yönetiminde veya Kullanımında Bulunan Taşınmazlardan Mevcut Kullanım Şekli ile Tapu Kayıtları Birbirine Uygun Olmayanların Mevcut Kullanım Şekline Göre Kayıtlara Alınmaması ve Cins Tashihlerinin Yapılmaması

Karadeniz Teknik Üniversitesi özel bütçesinin 2017 yılı hesaplarının incelenmesi sırasında;

Karadeniz Teknik Üniversitesinin mülkiyetinde, yönetiminde veya kullanımında bulunan taşınmazlardan bir kısmının mevcut kullanım şekli ile tapu kayıtlarının birbirine uygun olmadığı, bunların mevcut kullanım şekline göre kayıtlara alınmadığı ve cins tashihlerinin yapılmadığı tespit edilmiştir.

Genel yönetim kapsamındaki kamu idareleri ile bu idarelere bağlı kurum ve kuruluşların mülkiyetinde, yönetiminde veya kullanımında bulunan taşınmazların kaydına ve icmal cetvellerinin düzenlenmesine ilişkin usul ve esasları düzenlemek amacıyla yürürlüğe konulan Kamu İdarelerine Ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik'in "Cins tashihlerinin yapılması" başlıklı 10 'ncu maddesinde;

"Kamu idarelerince; mülkiyetlerinde, yönetimlerinde veya kullanımlarında bulunan taşınmazların mevcut kullanım şekli ile tapu kaydının birbirine uygun olmaması durumunda, taşınmazlar mevcut kullanım şekli ile kayıtlara alınır. Kamu idareleri taşınmazların cins tashihinin yapılması için gerekli işlemleri yaparlar.

Tahsis edilen ve üzerinde irtifak hakkı tesis edilen taşınmazlar açısından bu yükümlülük kullanan idarenin veya gerçek veya tüzel kişilerin durumu tespit eden yazısı üzerine taşınmaz maliki idareye aittir. Ancak cins tashihine ilişkin gerekli belgeler ile buna ilişkin mali yükümlülükler kullanıcılar tarafından karşılanır" hükümlerine,

Aynı Yönetmelik'in "Kayıt değişikliği işlemleri" başlıklı 11'nci maddesinde de;

"Kadastro, imar, ifraz, tevhid, cins tashihi, yüzölçüm değişikliği, kat mülkiyeti tesisi, kamuya terk gibi nedenlerle taşınmazda meydana gelebilecek değişikliklerde kayıtlar kapatılıp oluşan taşınmazlar esas alınarak yeni kayıt tesis edilir.

Terkin, satış, devir gibi mülkiyeti sona erdiren durumlarda sona eriş nedeni açıklanarak kayıt kapatılır.

Taşınmaza yapılan değer arttırıcı harcamalar, taşınmazın değerine eklenir.

Bu madde uyarınca kayıtlarda meydana gelen değişiklikler en geç yedi gün içinde muhasebe hizmetlerini yürüten muhasebe birimine ve mali hizmetler birimine; işlemin yapıldığı ayı takip eden ay sonuna kadar, Aralık ayı içinde işlem yapılanlar ise aynı ayın sonuna kadar maliki kamu idaresine gönderilir”

hükümlerine yer verilmiştir.

Bu hükümler uyarınca Karadeniz Teknik Üniversitesinin mülkiyetinde, yönetiminde veya kullanımında bulunan taşınmazlardan, mevcut kullanım şekli ile tapu kayıtları birbirine uygun olmayanların, mevcut kullanım şekline göre kayıtlara alınması ve cins tashihlerinin yapılması gerekmektedir.

Sonuç olarak Karadeniz Teknik Üniversitesinin mülkiyetinde, yönetiminde veya kullanımında bulunan taşınmazlardan, mevcut kullanım şekli ile tapu kayıtları birbirine uygun olmayanların, mevcut kullanım şekline göre kayıtlara alınması ve cins tashihlerinin yapılması yönünde gerekli tedbirlerin daha fazla gecikmeye mahal verilmeksizin alınması sağlanmalıdır.

Kamu idaresi cevabında; "Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü'nün 2010/4 Sayılı "Talebe Bağlı Olarak Yapılan Değişiklik İşlemleri Hakkında" Genelgesi uyarınca;

Cins değişikliği; 'Bir taşınmaz malın cinsinin yapısızken yapılı veya yapılyken yapısız hale, bağ, bahçe, tarla vb. iken arsaya veya arazi iken bağ, bahçe, tarla vb. duruma dönüştürmek için paftasında ve tapu sicilinde yapılan işlemi' ifade eder, şeklinde tanımlanmıştır.

Yapılı hale gelen taşınmaz malların cins tashih değişikliği işlemlerinde yapı kullanma izin belgesi istenir. Tescile esas alınan belge bu belgedir. Yapı ruhsatına tabi bütün yapılar da yapı tamamlanıp oturulur hale gelince yapı kullanma izin belgesi düzenlenir. Bu belgedeki bilgilere göre taşınmaz üzerindeki yapı tanımlanarak ana taşınmazın cinsinde gösterilir. Dolayısıyla yapı ruhsatına tabi taşınmazlarda yapı kullanma izin belgesi olmadan cins değişikliği yapılamaz.

Üniversitemiz kullanımında ve yönetiminde bulunan binaların büyük bir kısmının eski yıllarda yapılmış olması nedeniyle yapı ruhsatları ve dolayısıyla yapı kullanma izin belgeleri

bulunmamaktadır. Bu kapsamda üniversitemizin kullanımında ve yönetiminde bulunan arsa, arazi ve binaların hem cins tashih işlemleri hem de bununla bağlantılı olarak yapı ruhsatı ve yapı kullanma izin belgesi alımı ile ilgili çalışmalar devam ettirilmektedir" denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında; Karadeniz Teknik Üniversitesinin mülkiyetinde, yönetiminde veya kullanımında bulunan taşınmazların cins tashihleri ile ilgili olarak; Üniversitenin kullanımında ve yönetiminde bulunan binaların büyük bir kısmının eski yıllarda yapılmış olması nedeniyle yapı ruhsatları ve dolayısıyla yapı kullanma izin belgelerinin bulunmadığı, bu kapsamda üniversitenin kullanımında ve yönetiminde bulunan arsa, arazi ve binaların hem cins tashih işlemlerinin hem de bununla bağlantılı olarak yapı ruhsatı ve yapı kullanma izin belgesi alımı ile ilgili çalışmaların devam ettirilmekte olduğu belirtilmiştir.

Karadeniz Teknik Üniversitesinin mülkiyetinde, yönetiminde veya kullanımında bulunan taşınmazlardan, mevcut kullanım şekli ile tapu kayıtları birbirine uygun olmayanların, mevcut kullanım şekline göre kayıtlara alınması ve cins tashihlerinin yapılması yönünde gerekli tedbirlerin alınması sağlanmalıdır. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetimlerde izlenecektir.

BULGU 6: Bazı Bilimsel Araştırma Projelerinde (BAP) Gelişim/Ara Raporların Verilmemesi

İdarenin proje yürütücüleri ile yaptıkları Bilimsel Araştırma Projeleri (BAP) genel sözleşme metinlerinde proje yürütücülerinin sözleşme tarihlerinden itibaren altı aylık dönemlerde BAP komisyonunun belirlediği format ve kapsama uygun olarak ara rapor/gelişme raporu verme yükümlülüklerinin bulunduğu belirtilmektedir.

10.04.2002 tarihinde yayımlanıp yürürlüğe giren Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma Projeleri Hakkında Yönetmelik'in 9'uncu maddesinde kabul edilen bir projenin yöneticisi, Komisyona altı ayda bir geçmiş dönemdeki çalışmalarla ilgili bilgilerin yer aldığı ara raporlar sunma mükellefiyetinin olduğu; 26.11.2016 tarihinde Resmi Gazetede yayımlanan ve eski Yönetmelik'i mülga eden Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma Projeleri Hakkında Yönetmelik'in 8'inci maddesinde; "*Kabul edilen bir projenin yürütücüsü Komisyona altı ayda bir geçmiş dönemdeki çalışmalarla ilgili bilgilerin yer aldığı ara rapor sunar.*

Komasyon projenin türüne ve özelliğine göre ara rapor sunma sürelerini ve koşullarını değiştirebilir. Ara raporlar Komasyon tarafından incelenir. Komasyon gerekli gördüğü durumlarda konunun uzmanlarının görüşlerine de başvurarak değerlendirme sürecini tamamlayabilir. Projelerin sonraki dilimleri ile ilgili maddi desteğin devamı Komasyonun olumlu görüşüne tabidir” denilmektedir.

Buna göre proje yürütücülerini 6 aylık sürelerde geçmiş dönemdeki çalışmalar ile ilgili ara rapor/gelişim raporu vermeleri gerekmektedir. Ancak 2017 yılı denetimlerinde incelenmek için seçilen aşağıdaki tabloda yer alan projeler için ara rapor/gelişim raporları verilmediği anlaşılmıştır.

Tablo :6 Ara/Gelişim Raporu Verilmeyen Bilimsel Araştırma Projeleri

PROJENİN KODU	PROJENİN ADI
299	Doğu Karadeniz Bölgesindeki Karayollarında ve Likenlerde Radyoaktivitenin Tayini
864	Acil Serviste Santral Venöz Katater Yerleştirme İşlemlerinde Ultrasonografinin Başarı ve Komplikasyon Oranlarına Olan Etkisi
1241	K.T.Ü. Kariyer Merkezi Altyapısının Geliştirilmesi
8740	Batı Anadolu ve Orta Anadolu da Yeni Bulunan Bitümlü Şeyl Yatakları İle Kuzey Anadolu da Yüzeyleyen Şeyl İstiflerinin Organik ve İz Element Jeokimyası Ve Çökeltme Ortamlarının Araştırılması
FAY-2015-5235	Mineralojik Özelliklerin ve Mikroçatlık Yapılarının Kayaçların Mühendislik Parametreleri Üzerine Etkisi
TAY-2015-5256	Geniş Açılı Retina Görüntüleme Teknikleri ile Retinal Hastalıkların Değerlendirilmesi
FAY-2016-5652	Elektrik elektronik Mühendisliği Bölümü Lisans Tıbbi Elektronik Laboratuvarı Altyapısının İyileştirilmesi
TAY-2014-104	Karadeniz Bölgesinde Yetişen Bitki Ekstrelerinden Eğitim Amaçlı İlaçların Hazırlanması KTÜ Eczacılık Fakültesi Farmasotik Teknoloji Öğrenci Laboratuvarının Cihaz Donanımı
TAY-2014-92	Cadcam Sistemi İle Hazırlanan Farklı Restorasyon Materyallerinin Çeşitli Yüze İşlemleri Uygulayarak Tamir Edilebilme Kapasitelerinin Ve Marjinal Uyumlarının Değerlendirilmesi
10136	Tıp Fakültesi Fizyoloji Anabilim Dalında Bilgisayar Tabanlı Öğrenci Eğitim Laboratuvar Kurulumu

Kamu idaresi cevabında; "Söz konusu BAP Projeleri ara raporları ve sonuç raporları hakkında, 29.03.2017 tarih ve 2017/03 sayılı Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinasyon Birimi Yönetim Kurulu tarafından alınan karar aşağıda belirtildiği gibidir.

Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinasyon Birimi Yönetim Kurulu tarafından düzenlenen Proje Uygulama Esasları Kılavuzunun Genel Hükümler ve Yaptırımlar 'ın 4. ve 5. maddelerinde;

'Proje ara raporunun, Komisyonca kabul edilen bir mazeret gösterilmeden bir aydan fazla geciktirilmesi durumunda, rapor teslim edilinceye kadar proje yürütücülerinin yürütmekte olduğu tüm projelere ait işlemler durdurulur. Yapılan uyarıya rağmen Komisyon tarafından geçerli kabul edilen bir mazeret bulunmaksızın 15 gün içerisinde ara raporun verilmemesi durumunda ise proje çalışması iptal edilerek, proje kapsamında satın alınan demirbaşlardan bir problemi veya arızası olmayan ve kullanılabilir durumda olanlar geri alınır'

'Proje sonuç raporunu süresi içinde sunmayan proje yürütücülerinin yürütmekte olduğu tüm projelere ait işlemler rapor teslim edilinceye kadar durdurulur. Yapılan uyarıya rağmen bir ay içerisinde sonuç raporunun teslim edilmemesi durumunda iki yıl süre ile yeni bir proje desteği verilmez. Sonuç raporu yetersiz bulunan proje yürütücüsüne ise iki yıl süre ile herhangi bir türden yeni bir proje desteği verilmez' hükümleri bulunmaktadır.

Bu karara istinaden BAP otomasyon sistemi (BAPSİS) tarafından projelere gerekli yaptırımlar uygulanmaktadır" denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu İdaresi cevabında 29.03.2017 tarih ve 2017/03 sayılı Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinasyon Birimi Yönetim Kurulu tarafından alınan karar gereği proje ara rapor veya proje sonuç raporlarını hiç vermeyen Bilimsel Araştırma Proje yürütücülerine çeşitli yaptırımlar uygulandığı belirtilmektedir. Ancak Kamu İdaresi cevabında bulgu ekinde yer alan ve proje ara raporlarını vermeyen projelerden somut olarak hangilerine yaptırım uygulandığına dair bir açıklama bulunmamaktadır. Bu çerçevede bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetim dönemlerinde izlenecektir.

BULGU 7: Bazı Bilimsel Araştırma Projelerinin (BAP) Süresinde Bitirilmemesi

10.04.2002 tarihinde yayımlanıp yürürlüğe giren Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma Projeleri Hakkında Yönetmelik'in 16'ncı maddesinde proje sürelerinin en fazla üç yıl olacağı, talep halinde ek sürenin ise en fazla bir olacağı belirtilmektedir. 26.11.2016 tarihinde Resmi Gazete'de yayımlanan ve yukarıda belirtilen Yönetmelik'i mülga eden Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma Projeleri Hakkında Yönetmelik'in 9'uncu

maddesinde; “Bilimsel araştırma projeleri ek süreler dâhil en çok otuz altı ay içerisinde tamamlanır. Tez projeleri için verilen süreler, yetkili birimler tarafından tezler için verilen yasal ek süreleri kapsayacak şekilde uzatılabilir” denilmektedir.

Aşağıdaki tabloda yer alan bazı projelerde sözleşmelerinde yer alan bitiş sürelerine uyulmadığı, bazı projelerde de mezkur Yönetmelik hükmü gereği projelere verilebilecek azami sürelerin aşıldığı görülmektedir.

Tablo :7 Süresinde Tamamlanmayan Bilimsel Araştırma Projeleri

SIRA	PROJE KODU	PROJE ADI	PROJE BAŞLAMA TARİHİ	PROJENİN BİTMESİ GEREKEN TARİH	PROJENİN FİİLİ BİTİŞ YILI	BÜTÇESİ	HARCANAN TUTAR
1	9551	Karadeniz Teknik Üniversitesi İnternet Kullanıcılarının (İdari Personel) Avrupa Siber Suç Sözleşmesi Ve Ulusal Kanunlar Çerçevesinde Yeterliliklerinin Tespiti Ve Artırılması	12.10.2012	12.10.2015	2017	₺5.000,00	₺4.481,00
2	9261	Çözelti Ortamında Gerçekleştirilen Bazalt Karbonatlaşması Proseslerinin Performansının İyileştirilmesi	1.08.2012	1.08.2015	2017	₺59.488,00	₺57.997,00
3	8541	Kıyı Ve Deniz Hukuku Açısından Denizel Alanlardaki Kadastro Ve İmar İlişkilerinin İncelenmesi	20.06.2012	20.06.2015	2017	₺5.850,00	₺921,00
4	8649	Kalıtısal Dudak/Damak Yarıklarında Genom Boyu Analiz	13.04.2012	13.04.2015	2017	₺100.000,00	₺99.482,00
5	1203	Değişik Yüksekliklerde (100-2100 M) Yetişen Primula Vulgaris Bitkisinden Polifenol Oksidaz Enziminin Saflaştırılması. Karakterizasyonu Ve Bazı Organik Çözücülerdeki Katalitik Etkinliğinin İncelenmesi	5.12.2011	5.12.2014	2017	₺36.000,00	₺36.000,00
6	1219	Konjuge Elektroaktif Polimer Eyleyicilerin Denetimi	5.12.2011	5.12.2014	2017	₺24.000,00	₺19.307,00
7	1209	Meydan Okuyucular Şirketler Ve Devlet Ekseninde Türkiye'deki HES Sektörünün Yapılandırılması : Doğu Karadeniz Olayı	1.12.2011	1.12.2014	2017	₺7.000,00	₺5.228,00
8	1241	K.T.Ü. Kariyer Merkezi Altyapısının Geliştirilmesi	1.11.2011	1.11.2014	2017	₺136.575,00	₺134.075,00

9	1196	Ratlarda Deneysel Akut Nekrotizan Pankreatitte Ethyl Pyruvate 'In Etkinliği	5.10.2011	5.10.2014	2017	₺12.000,00	₺10.383,00
10	1193	Metallo-Beta-Laktamaz Üreten Klinik Pseudomas Aeruginosa İzolatlarının Epidemiyolojik Analizi	1.10.2011	1.10.2014	2017	₺12.500,00	₺7.089,00
11	1184	Behçet Hastalarında Potansiyel Vasküler İnflamasyon Biyobelirteci Olarak STWEAK. Scd163 Ve Furin Düzeylerinin İncelenmesi	26.09.2011	26.09.2014	2017	₺12.500,00	₺11.623,00
12	1183	Kroner Arter Hastalarında STWEAK.Sc163 Ve Furin Düzeyleri İle Koroner Arter Tutulum Derecesi Arasındaki İlişkinin İncelenmesi	26.09.2011	26.09.2014	2017	₺16.000,00	₺15.925,00
13	1185	Birinci Trimester 50 Gram Glukoz Yükleme Testinin Gebelik Sonuçları Ve Gestasyonel Diyabeti Saptamadaki Etkinliği	26.09.2011	26.09.2014	2017	₺6.000,00	₺3.443,00
14	1159	Arı Ürünlerinin Psikoterapik (Antidepresan.Sedatif.P arkinson Ve Alzheimer Gibi) Özelliklerinin Ortaya Çıkarılması	26.09.2011	26.09.2014	2017	₺15.000,00	₺9.236,00
15	1168	Kum Döküm Yöntemiyle Üretilen Küresel Grafitli Dökme Demirlerin Aşınma Davranışlarının İncelenmesi	26.09.2011	26.09.2014	2016	₺14.000,00	₺13.840,00
16	1182	Akut Ve Kronik Kroner Arter Hastalarında Plazma STWEAK.Sc163 Ve Furin Düzeylerinin İncelenmesi	26.09.2011	26.09.2014	2017	₺14.000,00	₺13.431,00
17	1130	Ratlarda Deneysel Akut Nekrotizan Pankreatitte N-Asetil Sistein Amidin (Naca) Etkinliği	1.07.2011	1.07.2014	2017	₺12.000,00	₺12.000,00
18	1114	Hücrel Dolgu Sistemleriyle Güçlendirilmiş Karayolu Alt Temellerin Elastisite Modüllerinin Araştırılması	15.06.2011	15.06.2014	2017	₺49.500,00	₺18.804,00
19	1097	Kırım Kongo Kanamalı Ateş Hastalarında Endotel Disfonksiyonlarının Değerlendirilmesi	2.05.2011	2.05.2014	2017	₺10.000,00	₺9.950,00
20	1082	Esansiyel Trombositoz Ve Polisitemia Vera Hastalıklarında Kemik İliği Biyopsilerinde Wnt Yolak Proteinlerinin	2.05.2011	2.05.2014	2017	₺8.000,00	₺6.903,00

		(Beta-Katenin-E-Kaderin-WNT 1) Değerlendirilmesi					
21	1111	Bilişim Teknolojilerinin Eğitim Ortamlarına Uyarlanması Sürecinde Bilişim Teknolojileri Formatör Öğretmenlerinin (Koordinatörlerinin) Rollerinin Türkiye Ve İngiltere Örnekleriyle Karşılaştırılmalı Olarak İncelenmesi	1.05.2011	1.05.2014	2017	₺9.261,00	₺6.721,00
22	1243	Milli Park Ve Eşdeğer Korunan Alanlarda Ziyaretçi Etki Yönetim Modelinin Araştırılması Ve İlgili Planlama Süreçleri: Karşılaştırmalı Analiz Çalışması/Grand Canyon Milli Parkı (Arizona-Amerika Birleşik Devletleri) Ve Altındere Vadisi Milli Parkı (Trabzon Türkiye)	26.04.2011	26.04.2014	2017	₺13.419,00	₺12.242,00
23	1092	Bayburt-Everekhanları, Amasya, Gümüşhacıköy-İmirler Ve Ankara, Çandır-Kalecik Yörelerinde Yüzeylenen Analsimli Volkanitlerdeki Analsimin Kökeni	14.04.2011	14.04.2014	2017	₺15.000,00	₺14.885,00
24	1061	Otizm Spektrum Bozuklukların Genetik Etiyolojisinin Araştırılması	15.03.2011	15.03.2014	2017	₺61.500,00	₺61.236,00
25	1053	Periferik Nesisepsiyon Ve Artmış Ağrı Duyarlılığı Endojen Antinoseptif Nöropeptid (Enkefalin) Katabolizması İle Smpatik Sistem Arasındaki Olası Etkileşime Deneysel Bir Yaklaşım	15.03.2011	15.03.2014	2017	₺66.250,00	₺63.161,00
26	10136	Tıp Fakültesi Fizyoloji Anabilim Dalında Bilgisayar Tabanlı Öğrenci Eğitim Laboratuvarı Kurulumu	24.01.2011	24.01.2014	2017	₺130.000,00	₺118.195,00
27	985	Bayburt-Demirözü-Zarani (Güçlü) Yöresi Altın Cevherleşmesinin Jeolojik, Mineralojik, Jeokimyasal Ve Kökensel İncelenmesi	11.10.2010	11.10.2013	2017	₺15.000,00	₺12.529,00
28	948	KTÜ Tıp Fakültesi Biyokimya Anabilim Dalı Moleküler Biyokimya Ve Hücre	20.07.2010	20.07.2013	2017	₺185.000,00	₺184.282,00

		Kültürü Laboratuvarının Alt Yapısının Güçlendirilmesi					
29	751	Hematolojik Maligniteli Hastalarda Ve Yoğun Bakım Ünitesinde Takip Edilen Hastalarda Gelişen Enfeksiyonların Erken Teşhis Edilmesinde Soluble Ürokinaz Akvivatör Reseptör Tayini Yöntemi Ve İniziv Fungal Enfeksiyonların Teşhis Edilmesinde Fungal Testlerin Tanıdaki Önemi	15.05.2010	15.05.2013	2017	₺40.000,00	₺39.975,00
30	923	Sabit GPS İstasyonları İle Deformasyonların Belirlenmesi	15.04.2010	15.04.2013	2017	₺20.242,00	₺7.940,00
31	864	Acil Serviste Santral Venöz Katater Yerleştirme İşlemlerinde Ultrasonografinin Başarı Ve Komplikasyon Oranlarına Olan Etkisi	30.03.2010	30.03.2013	2017	₺90.000,00	₺86.040,00
32	863	Doğum Analijesinde Epidural Levobupivakain İle İntravenöz Parasetamol+Peditin Kombinasyonunun Hasta Ve Bebek Üzerine Etkileri	20.01.2010	20.01.2013	2017	₺12.500,00	₺12.362,00
33	786	Yazarak Öğrenme Modelinin Öğrencilerin Matematikteki Bilişsel Gelişimlerinin Etkisinin Araştırılması	1.06.2009	1.06.2012	2017	₺4.000,00	₺2.925,00
34	672	Kafkas Kurbağası (Mertensiella Caucasica)Nın 3 Farklı Rakımlardaki Populasyonlarında Yaş Ve Büyüme Şeklindeki Değişikliği	15.04.2009	15.04.2012	2017	₺20.000,00	₺19.837,00
35	667	Doğu Karadeniz Bölgesi İçin Radyoaktif Atıkların Zemindeki Düşey Konsantrasyonunun zemin Porozite Boşluk Oranı Yoğunluk Ve Su Muhteva Parametrelerine Ve Ph Seviyesine Bağlı Olarak Modellenmesi	15.04.2009	15.04.2012	2017	₺27.000,00	₺5.842,00
36	688	Türk Kadastro Sistemine Yönelik Üç Boyutlu Kadastro Tasarımı	15.04.2009	15.04.2012	2017	₺7.500,00	₺5.456,00

37	586	Kan Kültürlerinden İzole Edilmiş Kinolon Dirençli Escherichia Coli Ve Klebsiella Spp. İzolatlarında Plazmid Aracılıklı Kinolon Direncinin Araştırılması	25.02.2008	25.02.2011	2017	₺41.561,00	₺28.440,00
38	584	Reflü Özefajit Ve Peptik Ülser Hastalarında Helikopakter Piloni Virülans Genotipleri İle Stokin Gen Polimorfizminin Analizi Ve Klinik Önemi	25.02.2008	25.02.2011	2017	₺10.000,00	₺7.727,00
39	517	Doğum Şeklinin (Sezeryan Veya Vaginal Yolla Doğum) Erken Ve Geç Postpartum Dönemdeki Kemik Mineral Yoğunluğuna Etkisi Var Mıdır?	2.04.2007	2.04.2010	2017	₺11.000,00	₺10.800,00
40	299	Doğu Karadeniz Bölgesindeki Karayollarında Ve Likenlerde Radyoaktivitenin Tayini	12.05.2006	12.05.2009	2017	₺125.000,00	₺124.990,00

Kamu idaresi cevabında; "Söz konusu BAP Projeleri ara raporları ve sonuç raporları hakkında, 29.03.2017 tarih ve 2017/03 sayılı Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinasyon Birimi Yönetim Kurulu tarafından alınan karar aşağıda belirtildiği gibidir.

Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinasyon Birimi Yönetim Kurulu tarafından düzenlenen Proje Uygulama Esasları Kılavuzunun Genel Hükümler ve Yaptırımlar 'ın 4. ve 5. maddelerinde;

'Proje ara raporunun, Komisyonca kabul edilen bir mazeret gösterilmeden bir aydan fazla geciktirilmesi durumunda, rapor teslim edilinceye kadar proje yürütücülerinin yürütmekte olduğu tüm projelere ait işlemler durdurulur. Yapılan uyarıya rağmen Komisyon tarafından geçerli kabul edilen bir mazeret bulunmaksızın 15 gün içerisinde ara raporun verilmemesi durumunda ise proje çalışması iptal edilerek, proje kapsamında satın alınan demirbaşlardan bir problemi veya arızası olmayan ve kullanılabilir durumda olanlar geri alınır'

'Proje sonuç raporunu süresi içinde sunmayan proje yürütücülerinin yürütmekte olduğu tüm projelere ait işlemler rapor teslim edilinceye kadar durdurulur. Yapılan uyarıya rağmen bir ay içerisinde sonuç raporunun teslim edilmemesi durumunda iki yıl süre ile yeni bir proje desteği

verilmez. Sonuç raporu yetersiz bulunan proje yürütücüsüne ise iki yıl süre ile herhangi bir türden yeni bir proje desteği verilmez' hükümleri bulunmaktadır.

Bu karara istinaden BAP otomasyon sistemi (BAPSİS) tarafından projelere gerekli yaptırımlar uygulanmaktadır" denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu İdaresi cevabında 29.03.2017 tarih ve 2017/03 sayılı Bilimsel Araştırma Projeleri Koordinasyon Birimi Yönetim Kurulu tarafından alınan karar gereği proje ara rapor veya proje sonuç raporlarını hiç vermeyen Bilimsel Araştırma Proje yürütücülerine çeşitli yaptırımlar uygulandığı belirtilmektedir. Ancak Kamu İdaresi cevabında bulgu ekinde yer alan ve süresinde tamamlanmayan projelere somut hangi yaptırımların uygulandığına dair bir açıklama bulunmamaktadır. Bu çerçevede bulgu konusu tespitinin devam edip etmediği takip eden denetim dönemlerinde izlenecektir.

8. EKLER

EK 1: KAMU İDARESİ MALİ TABLOLARI

TABLO 1.12 BİLANÇO

Kurum Kodu : 38.23		Adı : KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ		Yıl : 2017	
AKTİF HESAPLAR		N Yılı 2017	PASİF HESAPLAR		N Yılı 2017
1 DÖNEN VARLIKLAR		165.167.485,49	3 KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR		6.853.771,01
10 HAZİR DEĞERLER		59.933.384,14	32 FAALİYET BORÇLARI		682.759,75
100 KASA HESABI	1.360,59	320 BÜTÇE EMANETLERİ HESABI		682.759,75	
102 BANKA HESABI	56.882.339,70	33 EMANET YABANCI KAYNAKLAR		2.961.948,63	
104 PROJE ÖZEL HESABI	3.049.683,85	330 ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI		1.924.547,93	
12 FAALİYET ALACAKLARI		91.031.789,45	333 EMANETLER HESABI		1.037.400,70
120 GELİRLERDEN ALACAKLAR HESABI	89.807.688,14	36 ÖDENECEK DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER		3.209.062,63	
126 VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	1.224.101,31	360 ÖDENECEK VERGİ VE FONLAR HESABI		2.986.429,13	
14 DİĞER ALACAKLAR		74.923,82	361 ÖDENECEK SOSYAL GÜVENLİK KESİNTİLERİ HESABI		221.258,86
140 KİŞİLERDEN ALACAKLAR HESABI	74.923,82	362 FONLAR VEYA DİĞER KAMU İDARELERİ ADINA YAPILAN TAHSİLAT HES		1.374,64	
15 STOKLAR		1.037.182,18	4 UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR		9.018.180,64
150 İLK MADDE VE MALZEME HESABI	1.037.182,18	47 BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI		9.018.180,64	
16 ÖN ÖDEMELER		12.847.149,46	472 KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI HESABI		9.018.180,64
162 BÜTÇE DIŞI AVANS VE KREDİLER HESABI	12.847.149,46	5 ÖZ KAYNAKLAR		1.990.726.995,15	
18 GELECEK AYLARA AİT GİDERLER VE GELİR TAHAKKUKLARI		243.056,44	50 NET DEĞER		1.713.217.322,73
181 GELİR TAHAKKUKLARI HESABI	243.056,44	500 NET DEĞER HESABI		1.713.217.322,73	
			57 GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI		214.246.506,74
			570 GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI HESABI		214.246.506,74
			59 DÖNEM FAALİYET SONUÇLARI		63.263.165,68
			590 DÖNEM OLUMLU FAALİYET SONUCU HESABI		63.263.165,68

TABLO 1.12 BİLANÇO

Kurum Kodu : 38.23		Adı : KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ		Yıl : 2017	
AKTİF HESAPLAR		N Yılı 2017		PASİF HESAPLAR	
				N Yılı 2017	
2 DURAN VARLIKLAR		1.841.431.461,31			
22 FAALİYET ALACAKLARI		1.089,87			
220 GELİRLERDEN ALACAKLAR HESABI		1.089,87			
24 MALİ DURAN VARLIKLAR		267.500,00			
241 MAL VE HİZMET ÜRETEN KURULUŞLARA YATIRILAN SERMAYELER HESABI		267.500,00			
25 MADDİ DURAN VARLIKLAR		1.837.733.927,36			
250 ARAZİ VE ARSALAR HESABI		996.582.939,38			
251 YERALTI VE YERÜSTÜ DÜZENLERİ HESABI		1.752.277,05			
252 BİNALAR HESABI		700.242.983,24			
253 TESIS, MAKİNE VE CİHAZLAR HESABI		139.013.831,02			
254 TAŞITLAR HESABI		3.102.629,38			
255 DEMİRBAŞLAR HESABI		91.642.859,04			
257 BİRİKMiŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)		-207.049.577,73			
258 YAPILMAMTA OLAN YATIRIMLAR HESABI		112.445.985,98			
26 MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR		2.913.490,04			
260 HAKLAR HESABI		5.739.442,88			
268 BİRİKMiŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)		-2.825.952,84			
29 DİĞER DURAN VARLIKLAR		515.454,04			
294 ELDEN ÇIKARILACAK STOKLAR VE MADDİ DURAN VARLIKLAR HESABI		900.650,43			
299 BİRİKMiŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)		-385.196,39			
AKTİF TOPLAMI		2.006.598.946,80		PASİF TOPLAMI	2.006.598.946,80
Bilanço Dipnotları :					
910 ALINAN TEMİNAT MEKTUPLARI HESABI		13.635.043,10			
911 ALINAN TEMİNAT MEKTUPLARI EMANETLERİ HESABI		13.635.043,10			
920 GİDER TAHHÜTLERİ HESABI		81.494.006,02			
921 GİDER TAHHÜTLERİ KARŞILIĞI HESABI		81.494.006,02			
948 BAŞKA BİRİMLER ADINA İZLENEN ALACAKLAR HESABI		15.056.224,14			
949 BAŞKA BİRİMLER ADINA İZLENEN ALACAK EMANETLERİ HESABI		15.056.224,14			
993 Maddi Duran Varlıkların Kira ve İrtifak Hakkı Gel		228.969,91			
999 Diğer Nazım Hesaplar Karşılığı Hesabi		228.969,91			

KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ 2017 YILI FAALİYET SONUÇLARI TABLOSU

Hesap Kodu	Yardımcı Hesap	GİDERİN TÜRÜ	2017	
	Kod.1		TL	Kr
630	01	Personel Giderleri	263.563.234	39
630	02	Sos. Güv. Kurumlarına Devlet Primi Gid.	42.149.446	4
630	03	Mal Ve Hizmet Alım Giderleri	45.574.229	76
630	5	Cari Transferler	9.271.974	47
630	7	Sermaye Transferleri	6.812.000	0
630	11	Değer Ve Miktar Değişimleri Giderleri	532.035	70
630	12	Gelirlerin Ret ve İadesinden Kaynaklanan Giderler	422.917	22
630	13	Amortisman Giderleri	25.520.317	58
630	14	İlk Madde ve Malzeme Giderleri	6.002.883	70
630	15	Karşılık Giderleri	963.586	19
630	25	Kamu İd Bedelsiz Olarak Devr Mali Olmayan Var KayGid	7.067	10
630	30	Proje Kapsamında Yapılan Cari Giderler	2.120.148	13
630	99	Diğer Giderler	95.373	14
GİDERLER TOPLAMI (A)			403.035.213	42

Hesap Kodu	Yardımcı Hesap	GELİRİN TÜRÜ		
	Kod.1			

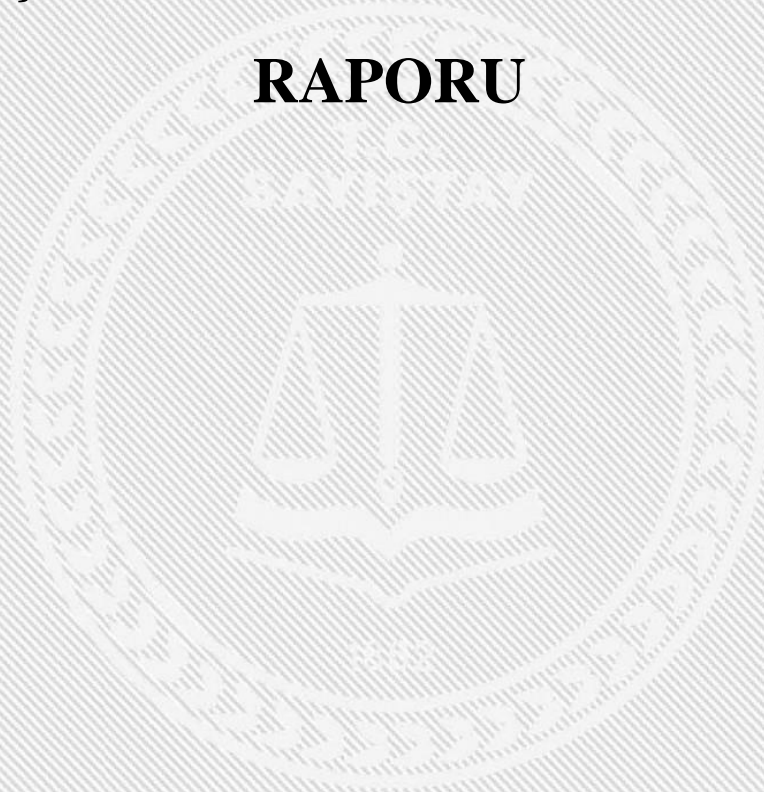
600	03	Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	23.835.558	81
600	04	Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gel.	416.909.664	28
600	05	Diğer Gelirler	24.526.633	94
600	11	Değer ve Miktar Değişimleri Gelirleri	1.023.932	98
600	25	Kamu.İd.Bedelsiz Olarak Al.Mali Ol.Var.El.Edilen Gelirler	2.589	9
		(İndirim,İade,İskonto Toplamı)		
GELİRLER TOPLAMI (B)			466.298.379	10
OLUMLU FAALİYET SONUCU [A-B] (+ / -)			63.263.165	68

KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
DÖNER SERMAYE İŞLETMESİ

2017 YILI

SAYIŞTAY DÜZENLİLİK DENETİM

RAPORU

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ	41
2.	DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU	42
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU	42
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	43
5.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI	43
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ.....	44
7.	DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER	44
8.	EKLER.....	66

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo :1 Hastane Borç Stoku ve Ödeme Süreleri

Tablo :2 Tıp Fakültesi Farabi Araştırma Uygulama Hastanesi Son Üç Yıla İlişkin Gelir, Gider ve Zarar

Tablo :3 Son Üç Yıla İlişkin Personel Giderleri Dağılımı

1. KAMU İDARESİNİN MALİ YAPISI VE MALİ TABLOLARI HAKKINDA BİLGİ

Karadeniz Teknik Üniversitesi Döner Sermaye İşletme Müdürlüğünün, hesap ve işlemlerinin muhasebeleştirilmesi ile mali rapor ve tabloları, Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinin 565 ve 573'üncü maddelerinde düzenlenen defter, cetvel ve tablolardan oluşmaktadır.

Saymanlığın muhasebe kayıt işlemleri, Maliye Bakanlığı tarafından yönetilen Döner Sermaye Mali Yönetim Sistemi üzerinden yürütülmektedir.

İşletmenin 31.12.2017 tarihli bilançosunda ödenmiş sermayesi 40.170.492,36 TL, kısa vadeli yabancı kaynakları 178.266.020,76 TL, toplam aktif büyüklüğü 45.248.703,35 TL'dir. İşletmenin 2017 net satışları 232.582.313,76 TL olup, dönem net zararı 34.411.126,84 TL'dir.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden aşağıda yer alanlar denetime sunulmuş olup denetim bunlar ile usul ve esasların 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Kasa sayım tutanağı,
- Banka mevcudu tespit tutanağı,
- Alınan çekler sayım tutanağı,
- Menkul kıymet ve varlıklar sayım tutanağı,
- Teminat mektupları sayım tutanağı,
- Değerli kağıtlar sayım tutanağı,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetimi hesabı icmal cetveli
- Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu,

- Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırılması tablosu
- Gelir tablosu.

Denetim görüşü, kamu idaresinin temel mali tabloları olan bilanço ve gelir tablosuna verilmiştir.

2. DENETLENEN KAMU İDARESİ YÖNETİMİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, genel kabul görmüş uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürünün belirlenmesine esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır. Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAKLARI

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Karadeniz Teknik Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi 2017 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve ekte yer alan mali rapor ve tablolarının tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM GÖRÜŞÜNÜ ETKİLEMİYEN TESPİT VE DEĞERLENDİRMELER

BULGU 1: Araştırma Uygulama Hastanesi Mali Yapısının Sürdürülebilir Olmaması

Karadeniz Teknik Üniversitesi Tıp Fakültesi Farabi Araştırma Uygulama Hastanesi Döner Sermaye İşletmesinin mali yapısı incelendiğinde; genel olarak gelirlerinin giderlerini karşılayamadığı, kurumun son yıllarda sürekli zarar ettiği ve bu mali durumun sürdürülebilir olmadığı tespit edilmiştir.

2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 58'inci maddesinin (a) bendine göre Yükseköğretim kurumlarında üniversite yönetim kurulunun önerisi ve Yükseköğretim Kurulunun onayı ile döner sermaye işletmesi kurulabilir. Kurulacak döner sermaye işletmesinin başlangıç sermayesine, ilgili yükseköğretim kurumu bütçesinde bu amaç için ödenek öngörülme şartıyla katkı sağlanabilir. Döner sermaye işletmesinin gelirleri, işletme adına yapılan mal ve hizmet satışları ile diğer gelirlerden oluşur.

2547 sayılı Kanun'un 58'inci maddesinin (i) bendine göre ise döner sermaye işletmesi faaliyetlerinin gerçekleştirilmesinde, kaynakların ekonomik, verimli ve tasarruflu kullanılması esastır ve yapılacak olan ödemelerde gelir-gider dengesinin gözetilmesi zorunludur.

Yapılan incelemede Tıp Fakültesi Farabi Araştırma Uygulama Hastanesi Döner Sermaye İşletmesinin yıllar itibari ile genellikle zarar ettiği, 2017 yıl sonu itibariyle kişi ve firmalara olan borçlar, personele ve kamu kurumlarına olan borçlardan oluşan kısa vadeli toplam yükümlülükleri 175.954.529,37 TL olmasına karşılık işletmenin tüm varlıklarını oluşturan toplam aktifleri 38.667.675,46 TL olduğu görülmüştür. İşletmenin vadesi bir yılın

altında olan toplam borçları, İşletmenin kasa, banka, alacaklar, stoklar, duran varlıklar vb. oluşan toplam varlıklarının yaklaşık 4,5 katıdır.

Tablo :1 Hastane Borç Stoku ve Ödeme Süreleri

YIL	BORÇ	BORÇ/GELİR	ORTALAMA ÖDEME SÜRELERİ	TEMERRÜDE DÜŞEN
2012	57.957.869,22 ₺	0,41	120 gün 180 gün 240 gün 300 gün	
2013	69.631.459,96 ₺	0,48	120 gün 180 gün 240 gün 300 gün	
2014	91.291.697,71 ₺	0,65	360 gün 500 gün	
2015	125.393.373,18 ₺	0,81	600 gün	23.816.898,27 ₺
2016	134.185.294,46 ₺	0,63	600 gün	15.712.478,47 ₺
2017	156.998.970,85 ₺	0,74	600 gün, 700 gün	35.529.602,50 ₺

Yukarıdaki tabloda Hastanenin yıllar itibari ile borç stoku ve ödeme süreleri gösterilmektedir. Hastanenin borç ödeme vadelerinin yıllar itibariyle sürekli uzadığı, son üç yılda borcun önemli bir oranının vadesinde ödenmemesi neticesinde temerrüde düştüğü görülmektedir. 2017 yılındaki borç stoku Hastanenin toplam gelirinin %74'ü oranına yükselmiştir. Hastanenin mal ve hizmet tedarik ettiği kişi ve firmalara olan borçların vadesi ortalama 2 ile 3 yıl arasında değişmektedir. Nakit yetersizliği dolayısıyla 2015 yılından kalan borçlar halen ödenmekte olup, aldığı malların bedeli makul sürede ödenmediğinden mal tedarikçileri bu ödeme süresini göz önünde bulundurarak piyasa fiyatlarının üstünde teklifler vermektedirler. İşletmenin faaliyetleri artıkça daha çok mal ve hizmete ihtiyaç duymakta yukarıda anlatılan nedenle mal ve hizmetlerin birim maliyetleri yüksek olduğundan İşletme giderlerinin daha da artmasına neden olmaktadır.

Aşağıdaki tabloda Farabi Araştırma Uygulama Hastanesi İşletmesinin son üç yıla ilişkin toplam geliri, gideri ve zararı gösterilmektedir.

Tablo :2 Tıp Fakültesi Farabi Araştırma Uygulama Hastanesi Son Üç Yıla İlişkin Gelir, Gider ve Zarar

YILLAR	TOPLAM GELİR (TL)	TOPLAM GİDER (TL)	ZARAR (TL)
2015	157.858.876,51	183.025.905,49	-25.167.028,98
2016	184.157.636,36	240.944.966,96	-56.787.330,60
2017	212.589.280,79	245.694.010,45	-33.104.729,66

Yapılan incelemede, Hastane İşletmesinin sürekli zarar etmesinde bir takım yapısal sorunların rol oynadığı tespit edilmiştir.

A) Hastane İşletme Maliyetinde Yıllar İtibariyle Artış Olmasına Karşılık Sağlık Uygulama Tebliği (SUT) Ekinde Yer Alan Birim Fiyatların Değişmemesi

Kamu Kurum ve kuruluşlara ait hastanelerin ürettiği sağlık hizmetinin ana alıcısı Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK) olup, SGK söz konusu sağlık hizmetlerini SUT ekinde yer alan fiyatları esas alınarak fiyatlamakta ve ödemelerini bu fiyatları esas alarak gerçekleştirmektedir. Sağlık hizmeti kapsamında yapılan tedavi, tetkik, tahlil, cerrahi müdahale vb. birim maliyetleri yıllar itibariyle sürekli artış gösterirken SUT fiyatlarında 2008 yılından bu yana esaslı bir güncelleme yapılmamıştır.

Üniversite hastanelerinin üçüncü basamak sağlık merkezleri olmaları, buraya gelen hastaların genellikle ağır ve/veya kapsamlı araştırma yapılması gereken türden olması nedeniyle SUT fiyatlarının artmamasından diğer kamu hastanelerine göre daha fazla etkilenmesine neden olmaktadır.

Ayrıca, Türkiye'nin ilaç, tıbbi cihaz ve sarf malzemelerinde dışa bağımlılığı enflasyon ve döviz kurundaki artışlar hasta bakım maliyetlerini de aynı oranda artırmaktadır.

SUT fiyatlarında artış yapılmaması hem KTÜ Tıp Fakültesi Farabi Araştırma Uygulama Hastanesi Döner Sermayesinin hem de ülke genelindeki tüm sağlık kuruluşlarının artan maliyetleri karşısında zarar etmesine yol açan önemli faktörlerden birisi olduğu tespit edilmiştir.

B) İşletmenin Tüm Mal ve Hizmet Alımları İçin Katma Değer Vergisi Ödemesine Karşılık SUT Fiyatları Üzerinden Katma Değer Vergisi Hesaplanmaması

Hastane İşletmesinin ürettiği sağlık hizmetleri için Sosyal Güvenlik Kurumuna fatura edilen bedeller üzerinden 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu'nun 17'inci maddesi gereği katma değer vergisi hesaplanmamaktadır. Ancak mal ve hizmet alımları için çeşitli oranlarda katma değer vergisi ödemesi yapılmaktadır. Yapılan incelemelerde mal ve hizmet alımları için hizmet sunucularına ve mal tedarikçilerine ödenen tutarlara ait katma değer vergisi tutarlarının

indirim konusu yapılmadığı, doğrudan mal veya hizmetin maliyetine eklenmek suretiyle muhasebeleştirildiği görülmüştür. Üretilen sağlık hizmetleri bedelleri üzerinden katma değer vergisi hesaplanmaması dolayısıyla aldığı mal ve hizmetler için ödediği katma değer vergisini indirim konusu yapamaması İşletmenin aldığı mal ve hizmetlerin maliyetlerini alınan mal veya hizmetin türüne göre %1, %8 veya %18 oranında yükselmesine neden olmaktadır. Bu bağlamda yüklenilen katma değer vergisinden indirim konusu yapılamayanların iadesine yönelik bir mekanizmanın geliştirilmesi gerekmektedir.

C) Personel Giderlerinin Yüksek Olması

Hastane İşletmesi personel ödeme kalemleri; akademik ve idari personele yapılan sabit, performans, nöbet ve özel muayene ücretleri ödemeleri, sözleşmeli olarak istihdam edilen sağlık personelinin ücreti ödemeleri ve hastanenin temizlik, güvenlik, bilgi işlem vb. işler için yapılan taşeron işçi hizmet alımları ödemelerinden oluşmaktadır. Bu ödemeler hastanenin toplam gideri için önemli bir yekûn tutmaktadır

Tablo : 3 Son Üç Yıla İlişkin Personel Giderleri Dağılımı

YILLAR	SABİT, PERFORMANS, NÖBET, ÖZEL MUAYENE VE SÖZLEŞMELİ PERSONEL ÖDEMELERİ (TL)	TAŞERON PERSONELE YAPILAN ÖDEMELER(TL)	TOPLAM PERSONEL ÖDEMESİ (TL)	TOPLAM GELİR (TL)	PERSONEL GİDERLERİNİN TOPLAM GELİRE ORANI
2015	53.077.281,94	18.848.188,65	71.925.470,59	157.858.876,51	45,56%
2016	64.382.472,89	29.142.000,41	93.524.473,30	184.157.636,36	50,79%
2017	69.055.242,73	35.173.399,27	104.228.642,00	212.589.280,79	49,03%

Yukarıdaki tabloda görüldüğü üzere toplam personel giderleri Kurumun toplam gelirlerinin yüzde 45'i ile yüzde 50'si arasında değişmektedir. Personel giderlerinin Kurumun toplam gelirinin yarısı olması Kurumun yönetim esnekliğini ve mali sürdürülebilirliğini zorlaştırmaktadır. Bu nedenle bu giderlerin oransal olarak azaltılmasına yönelik çalışmaların yapılması gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; "Bulguda tespit edilen hususlara katılmaktayız. Şöyle ki; Aşağıda detayları gösterilen yıllık rutin harcama toplamı asgari olarak yıllık 136.167.895,06.- TL yılı içinde elde edilen 212.589.280,79.-TL' lık gelire kıyaslandığında gelirin yaklaşık %55' i zorunlu olarak yapılması gereken harcamaları ancak karşılayabilmektedir.

Kalan %45' lik gelir tedavi hizmetlerini yürütmekte kullanılacak olan ilaç ve tıbbi malzeme giderleri, alınması gereken tıbbi cihaz, kırtasiye, temizlik malzemesi gibi sarf malzemeleri alımları ile bakım onarımlar gibi diğer giderleri karşılamakta yetersiz kalmakta ve ödeme süreleri olumsuz yönde etkilenmektedir.

Personel Giderleri	14.986.992,64
Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	1.221.279,37
Üretim ve Tüketime Yönelik Mal ve Malzeme Alımları	4.534.363,49
Yakacak Alımları	1.347.662,57
Elektrik Alımları	3.186.700,92
Görev Giderleri	1.046.983,95
Mahkeme Harç ve Giderleri	1.046.381,95
Hizmet Alımları	49.206.517,92
Temizlik Hizmeti Alım Giderleri	11.716.578,67
Özel Güvenlik Hizmeti Alım Giderleri	2.479.114,13
Yemek Hizmeti Alım Giderleri	6.227.807,03
Veri Hazırlama ve Bilgi İşlem Hizmeti Giderleri	7.471.135,06
Görüntüleme Hizmeti Alım Giderleri	2.915.816,66
Laboratuvar Hizmeti Alım Giderleri	1.218.746,05
Teknik Destek Hizmeti Alım Giderleri	13.506.571,41
Tıbbi Atık İmha ve Taşıma Hizmeti Alım Giderleri	1.024.045,07
Radyoterapi Hizmet Alım Giderleri	1.791.798,92
Haberleşme Giderleri	115.088,32
Posta ve Telgraf Giderleri	32.166,46
Telefon Abonelik ve Kullanım Ücretleri	82.921,86
Tarifeye Bağlı Ödemeler	312.364,14
İlan Giderleri	219.823,12
Sigorta Giderleri	92.541,02
Menkul Mal, Gayrimaddi Hak Alım, Bakım ve Onarım Giderleri	6.495.473,89
Makine Teçhizat Bakım ve Onarım Giderleri	6.398.185,29
Taşıt Bakım ve Onarım Giderleri	97.288,60
Gelirlerden ve Kârlardan Ayrılan Paylar	11.833.905,14
Hazine Hissesi	1.973.084,85
Bilimsel Araştırma Proje Payı	9.860.820,29
Hasılat Üzerinden Ödenen Ek Ödemeler	46.842.378,66
Sabit Ek Ödemeler	19.930.258,89
Memur	17.531.091,84
Sözleşmeli Personel	2.399.167,05
Performansa	25.544.068,61
Memur	24.844.221,09
Sözleşmeli Personel	699.847,52
Yabancı Uyruklu Asistan Ücreti Ek Ödemesi	18.984,16
Yöneticilik Payı	1.349.067,00

TOPLAM	136.167.895,06
--------	----------------

A) Bulguda tespit edilen hususlara katılmaktayız.

B) Bulguda tespit edilen hususlara katılmaktayız.

Bilindiği gibi güncel Sağlık Uygulama Tebliği (SUT) 6.1 maddesinde “*SUT ve eki listelerde yer alan birim puanlar/fiyatlar katma değer vergisi hariç olarak tespit edilmiştir. Katma değer vergisi, ilgili mevzuatı çerçevesinde ayrıca ödenecektir.*” hükmüne yer verilmiş, ancak uygulama 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu’nun 17 inci maddesi ile şekillenmiştir.

Sağlık Uygulama ve Araştırma Merkezimiz (Farabi Hastanesi) ile ülkemizde bünyesinde Sağlık Uygulama ve Araştırma Merkezi birimleri ile Rektörlüklerine bağlı sağlık hizmeti sunan enstitüsü bulunan bütün Üniversiteleri ilgilendirdiği ve bu konu yapılacak mevzuat değişikliğine bağlı olarak düzeltilebilecek bir sorun olarak düşünülmektedir.

C) Bulguda tespit edilen hususlara katılmaktayız.

Sağlık Uygulama ve Araştırma Merkezimiz (Farabi Hastanesi) bölge çapında hizmet veren üçüncü basamak sağlık kuruluşu olarak asgari personel sayısı ile hizmet vermektedir. Başta hemşire ve teknik sağlık personeli olmak üzere kısıtlı sağlık personeli ile hizmetleri aksatmadan sürdürmeye çalışmaktadır.

Personel sayısının minimum seviyede tutulmasına rağmen idare olarak inisiyatifimiz dışında gelişen maaş artışları, asgari ücret artışları, yapılan toplu iş sözleşmelerinin getirdiği mali yük, 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Ek 9 ncu maddesine göre ödenmesi gereken ek ödemeler, akademik ve idari personelin nöbet ücretleri gibi ödemelerin döner sermaye bütçesinden ödenmesi döner sermaye bütçesinde ilave yük oluşturmaktadır.

Yıllık yaklaşık 8.000.000,00.-TL nöbet ücreti, 20.000.000,00.-TL sabit ek ödeme ki bu ödemenin maaşla birlikte ödenmesinin döner sermaye üzerindeki vergi yükü olarak ta ayrıca etkisi olacaktır. Ayrıca bu maddede Hazine Payı ve Bilimsel Araştırma Projeleri Payının (2017 yılı için 9.860.820,29.-TL) getirdiği yükten de bahsetmek gerekir.

Ancak raporda verilen Tablo 3 de “Özel Muayene” ödemelerinin bizzat Öğretim Üyelerinin mesai saati sonrası elde ettikleri gelirlerden ödendiği göz önünde bulundurulmalıdır. Bilindiği gibi bu hizmeti veren öğretim üyelerimizin elde ettikleri gelirin brüt en fazla %60

ını alabildikleri, kalan en az %40' ı döner sermaye bütçesine ilave gelir olarak yansımaktadır" denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu İdaresi gönderdiği cevabında bulgudaki tespitlere genel olarak katıldıklarını belirtilmişlerdir. Cevapta sadece "Özel Muayene" ödemelerinin bizzat Öğretim Üyelerinin mesai saati sonrası elde ettikleri gelirlerden ödendiği, bu hizmeti veren öğretim üyelerinin elde ettikleri gelirin bürüt en fazla %60 ını alabildikleri, kalan en az %40' ı döner sermaye bütçesine ilave gelir olarak yansıttıkları gerekçesi bulgunun (C) bölümüne kısmen itiraz edilmiştir. 2547 sayılı Yüksek Öğretim Kanununun 58'inci maddesinin (h) fıkrasında; "*Öğretim üyelerinin mesai saatleri dışında üniversitede sundukları sağlık hizmetlerinden dolayı 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 73 üncü maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca alınan ilave ücretler döner sermaye işletmesinin ayrı bir hesabında toplanır. Bu tutardan ayrıca Hazine payı kesintisi ve (b) fıkrası uyarınca kesinti yapılmaz. Bu şekilde elde edilen gelirin yüzde 50'sinden az ve yüzde 60'ından fazla olmamak üzere üniversite yönetim kurulunca tespit edilecek oranı, mesai saatleri dışında sağlık hizmeti sunan öğretim üyesine, mesai içinde gerçekleştirilen iş miktarı ve çeşidi dikkate alınarak belirlenen toplam performansı aşmamak kaydıyla, ek ödeme matrahının yüzde 800'ünü geçmemek üzere her ay ayrıca ödenir.....*" denilmektedir. Kamu İdaresi döner sermaye işletmesinin sürekli zarar etmesi karşısında sürdürülebilir olmayan mali durumunun düzeltilmesine yönelik özel muayene adı altında mesai saatleri dışında çalışan öğretim üyelerine ödenecek geliri yukarıda yer alan Kanun maddesinde belirtilen yüzde 60 üst limitinden değil, yüzde 50 alt limitinden ödenmesine yönelik karar olarak bir katkı sağlayabilir.

İşletmenin mali yapısını olumsuz etkileyen bulguda belirtilen yapısal sorunlardan kamu İdaresinin kendi inisiyatifi ile yapabileceği yapısal reformların yanında mevzuat değişiklikleri gerektiren sağlık politikası değişikliklerinde daha bütüncül yaklaşımlara ihtiyaç duyulmaktadır.

BULGU 2: Tıp Fakültesi Araştırma ve Uygulama Hastanesinde Çalışmakta Olan Bazı Öğretim Üyelerinin Hem Hastanede Hem de Kendilerine Ait Özel Muayenehanede Çalışmaya Devam Etmeleri

Karadeniz Teknik Üniversitesi Döner Sermaye İşletme Müdürlüğü bütçesinin 2017 yılı hesaplarının incelenmesi sırasında;

Karadeniz Teknik Üniversitesi Tıp Fakültesi Farabi Sağlık Uygulama ve Araştırma Hastanesi kadrosunda bulunan 13 öğretim görevlisinin hem hastanede hem de açmış oldukları özel muayenehanelerde çalıştıkları tespit edilmiştir.

Tabip, diş tabibi ve tıpta uzmanlık mevzuatına göre uzman olan öğretim elemanlarının çalışma rejimleriyle ilgili olarak 5947 sayılı Kanun ile getirilen düzenlemelerle, üniversite öğretim elemanları açısından kısmi süreli çalışma imkânı sona ermiş, devamlı statüde çalışma esası benimsenmiş ve öğretim elemanlarının, 2547 sayılı Kanun ile diğer kanunlarda belirlenen görevler ve telif hakları hariç olmak üzere, yükseköğretim kurumlarından başka yerlerde ücretli veya ücretsiz, resmi veya özel başka herhangi bir iş göremeyecekleri, ek görev alamayacakları, serbest meslek icra edemeyecekleri düzenlenmek suretiyle bu öğretim elemanlarının mesai saatleri dışında mesleki faaliyette bulunmaları yasaklanmıştır.

Ancak Anayasa Mahkemesinin 16.7.2010 tarihli ve E.2010/29, K.2010/90 sayılı kararıyla bu düzenlemelerin bir kısmı iptal edilmiş ve tam zamanlı olarak çalışan söz konusu öğretim üyelerinin mesai saatleri dışında olmak kaydıyla, istedikleri takdirde, serbest meslek faaliyetinde bulunmaları veya özel kuruluşlarda çalışmalarını mümkün olmuştur. Kanun koyucu daha sonra dava konusu kuralların yer aldığı 6514 sayılı Kanunla söz konusu öğretim elemanlarının çalışma rejimini değiştirmiş ve bazı istisnalar dışında bunların mesai saatleri dışında mesleki faaliyette bulunmalarını ve özel kuruluşlarda çalışmalarını yeniden yasaklamıştır.

Anayasa Mahkemesi, bu faaliyetlerin üç ay içinde sona erdirilmesiyle ilgili dava konusu kurallar hakkında 9.4.2014 tarihli ve E.2014/61, K.2014/6 (Yürürlüğü Durdurma) sayılı kararıyla sonradan giderilmesi güç veya olanaksız durum ve zararların önlenmesi için esas hakkında karar verilinceye kadar yürürlüklerinin durdurulmasına karar vermiş daha sonra verdiği esasa ilişkin 07.11.2014 tarih ve E.2014/61, K. 2014/166 sayılı kararıyla 6514 sayılı Kanunla 2547 sayılı Kanun'un geçici 64'üncü maddesiyle getirilen; *“Bu maddenin yürürlüğe*

girdiği tarih itibarıyla mesai saatleri dışında serbest meslek faaliyetinde bulunmakta veya özel kuruluşlarda çalışmakta olan öğretim üyeleri, bu maddenin yayımı tarihinden itibaren üç ay içinde bu faaliyetlerini sona erdirir; bu süre içinde sona erdirmeyen öğretim üyelerinin üniversiteyle ilişkileri kesilir” hükmünü iptal etmesine karşılık, yine 6514 sayılı Kanun ile 2547 sayılı Kanun'un 36'ncı maddesine eklenen 7 ve 8 inci fıkraları ile 58'inci maddesine eklenen hükümlerin iptal edilmesi istemini reddetmiştir.

Anayasa Mahkemesinin iptal istemini reddetmesi nedeniyle halen yürürlükte olan ve 6514 sayılı Kanun ile 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 36'ncı maddesi; “(Ek fıkra: 2/1/2014-6514/11 md.) *Tabip, dış tabibi ve tıpta uzmanlık mevzuatına göre uzman olan öğretim elemanları, kanunlarda belirtilen hâller dışında 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 28 inci maddesi hükmüne tabidir. Ancak bunlardan profesör ve doçent kadrosunda olanlar, her bir anabilim dalındaki kadrolu profesör ve doçent sayısının yüzde 50'sini geçmemek, bir yıla kadar kurumsal sözleşme yapılmak ve geliri üniversite döner sermayesi hesabına kaydedilmek şartıyla ve ilgilinin muvafakati ile mesai dışında özel hastaneler veya vakıf üniversitesi hastanelerinde çalıştırılabilir. Bu şekilde çalıştırılabileceklerin hesabında küsurat dikkate alınmaz ve çalıştırılacak öğretim üyeleri, Sağlık Bakanlığı ve Yükseköğretim Kurulunca belirlenecek yüzde 50'si uygulama, yüzde 50'si de akademik faaliyetlerinden oluşacak önceki yılın performans kriterlerine göre belirlenir. Bu fıkra kapsamında çalıştırılan öğretim üyeleri; a) Aynı anda birden fazla sözleşme ile çalıştırılmaz. b) Aylık sözleşme ücretleri, mesai dışı toplam tavan ek ödeme brüt tutarından az olamaz. c) Altıncı fıkrada sayılan idari görevlerde bulunamaz. ç) 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 73 üncü maddesinin üçüncü fıkrası çerçevesinde ilave ücret alınmak suretiyle hizmet veremez. d) İlgili mevzuata ve sözleşme hükümlerine aykırı davranışları hâlinde, idari ve disiplin sorumlulukları saklı kalmak kaydıyla bir yıl, üç yıl içinde tekerrüründe beş yıl süreyle bu kapsamda çalıştırılmaz. (Ek fıkra: 2/1/2014-6514/11 md.) Özel hastaneler ve vakıf üniversitesi hastaneleri, tabip ve dış tabibi kadro sayıları için ayrı ayrı hesaplanmak şartıyla ve bu sayıların yüzde 20'sini geçmemek üzere yedinci fıkra kapsamında üniversite ile sözleşme yapabilir. Vakıf üniversiteleri ile iş birliği yapan özel hastanelerde yüzde 20 oranının hesabında, üniversite kadrolarındaki tabip ve dış tabibi dikkate alınmaz. Bunlardan ilgili mevzuata ve sözleşme hükümlerine aykırı davranışlarının, bu kapsamdaki ilgili sözleşmesi sona erdirilir ve bunlar bir yıl süreyle yeni sözleşme yapamaz. Aykırı davranışın üç yıl içinde tekerrüründe ise beş yıl süreyle yeni sözleşme yapma yasağı uygulanır. (Ek fıkra: 2/1/2014-*

6514/11 md.) Yedinci fıkranın uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar, Yükseköğretim Kurulunun onayı ile üniversite yönetim kurulları tarafından belirlenir” şeklinde düzenlenmiştir.

Yine 6514 sayılı Kanun ile 2547 sayılı Kanun'un 58'inci maddesine eklenen (h) ve (ı) bendinde ise; “h) (Ek: 2/1/2014-6514/12 md.) Öğretim üyelerinin mesai saatleri dışında üniversitede sundukları sağlık hizmetlerinden dolayı 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununun 73 üncü maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca alınan ilave ücretler döner sermaye işletmesinin ayrı bir hesabında toplanır. Bu tutardan ayrıca Hazine payı kesintisi ve (b) fıkrası uyarınca kesinti yapılmaz. Bu şekilde elde edilen gelirin yüzde 50'sinden az ve yüzde 60'ından fazla olmamak üzere üniversite yönetim kurulunca tespit edilecek oranı, mesai saatleri dışında sağlık hizmeti sunan öğretim üyesine, mesai içinde gerçekleştirilen iş miktarı ve çeşidi dikkate alınarak belirlenen toplam performansı aşmamak kaydıyla, ek ödeme matrahının yüzde 800'ünü geçmemek üzere her ay ayrıca ödenir. Mesai saatleri dışında ilave ücret alınmayacak sağlık hizmetlerini veren öğretim üyeleri için de yüzde 800 oranı uygulanır. Ancak bu fıkra kapsamında öğretim üyelerine yapılacak ek ödeme ile (c) ve (f) fıkraları uyarınca yapılacak ek ödeme toplamı ek ödeme matrahının yüzde 1600'ünü geçemez. Bu fıkra uyarınca dağıtılan gelirlere kalan tutarlar (b) fıkrasında belirtilen işler ile (c) fıkrasının ikinci paragrafı uyarınca fiilen mesai dışında çalışan diğer personele yapılacak ek ödemede kullanılır. ı) (Ek : 2/1/2014-6514/12 md.) Öğretim üyelerinin 36 ncı maddenin yedinci fıkrası uyarınca çalışmalarını karşılığı elde edilen gelirler döner sermaye işletmesinin ayrı bir hesabında toplanır. Bu tutardan (b) fıkrası uyarınca kesinti yapılmaz. Bu gelirin yüzde 50'si, herhangi bir limite bağlı olmaksızın hizmeti sunan öğretim üyesine ödenir ve kalan tutar (b) fıkrasında belirtilen işler için kullanılır” hükümleri yer almaktadır.

Yukarıda yer alan Anayasa Mahkemesinin kararlarını ve halen yürürlükte olan mevzuat hükümlerini birlikte değerlendirdiğimizde, öğretim üyelerinin mesai saatleri dışında çalışabilmesinin sınırlandırıldığı görülmektedir. Öğretim üyelerinin mesai saatleri sonrasında ya üniversite bünyesinde özel muayene yapabilecekler veya kurum ile kanunda belirtilen şartlar doğrultusunda anlaşma yapılması şartıyla vakıf veya özel sağlık kuruluşlarında çalışılabileceklerdir. Bu iki durum dışında ise gerek kendi özel muayenehanelerinde gerekse de diğer sağlık kurumlarında çalışamayacaklardır.

Yapılan incelemede, Karadeniz Teknik Üniversitesi Tıp Fakültesi Farabi Sağlık Uygulama ve Araştırma Hastanesinde özel muayene açmak suretiyle çalışan öğretim üyelerinin muayenehanelerini 6514 sayılı Kanun'un yürürlüğe girmesinde önce açtıkları, faaliyetlerine

Karadeniz Teknik Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesi 2017 Yılı Sayıştay Düzenlilik 53
Denetim Raporu

özel muayene açmanın kendileri için kazanılmış hak olduğu gerekçesiyle devam ettikleri anlaşılmaktadır. Oysa Anayasa Mahkemesinin 6514 sayılı Kanun ile 2547 sayılı Kanun'a eklenen geçici 64'üncü maddesinin iptaliyle ilgili gerekçeli kararında özel muayene açmanın kazanılmış bir hak olmadığını açıkça ifade edilmiştir. Mahkeme söz konusu iptal gerekçesini açıklarken; *“Kazanılmış haklara saygı ilkesi, hukukun genel ilkelerinden birini oluşturmaktadır. Kazanılmış hak, özel hukuk ve kamu hukuku alanlarında genel olarak, bir hak sağlamaya elverişli nesnel yasa kurallarının bireylere uygulanması ile onlar için doğan öznel hakkın korunmasıdır. Kazanılmış bir haktan söz edilebilmesi için bu hakkın, yeni kanundan önce yürürlükte olan kurallara göre bütün sonuçlarıyla fiilen elde edilmiş olması gerekir. Kazanılmış hak, kişinin bulunduğu statüden doğan, kendisi yönünden kesinleşmiş ve kişisel niteliğe dönüşmüş haktır. Bir statüye bağlı olarak ileriye dönük beklenen haklar, kazanılmış hak niteliği taşımadığından; **Kanun'un yürürlüğe girmesinden önce mesai saatleri dışında serbest meslek faaliyetinde bulunmakta olan öğretim üyelerinin bu yönden kazanılmış haklarından söz edilebilmesi olanaklı değildir**”* diyerek özel muayene açmış olmanın kazanılmış hak olamayacağını herhangi bir tereddütte meydan vermeyecek şekilde belirtmiştir. Mahkemenin iptal gerekçesi incelendiğinde, 6514 sayılı Kanun ile yapılan düzenleme nedeniyle üç aylık bir sürenin işyerlerini kapatmak ve faaliyetlerini sona erdirmek için makul bir süre olmadığı, özel muayene veya özel sağlık kuruluşlarında çalışan öğretim üyelerinin üç ay içerisinde ilişkilerinin kesilmesinin hakkaniyet ve ölçülülük ilkelerine aykırı olduğu, bu nedenle çalışanların mağduriyet yaşayabilecekleri gerekçe gösterilerek düzenlemenin iptal edildiği görülmektedir. Nitekim bu husus gerekçeli kararın son fıkrasında; *“Yargı kararları sonrası tam zamanlı çalışan öğretim üyeleri, mesai saatleri sonrası serbest olarak çalışabilecekleri yönünde oluşan kanaat ve beklenti nedeniyle üniversite dışındaki serbest çalışmalarını planlamış, ekonomik ve sosyal hayatlarını bu koşulları öngörmek suretiyle belirlemişlerdir. Öğretim üyelerinin var olan durumun devam edeceğine dair oluşan beklenti ve kanaat nedeniyle planladıkları faaliyet ve çalışmaları ile bunlar gereğince yaratılan hukuki durumlarını dava konusu kurallar gereğince sona erdirmek zorunda olması, aksi hâlde haklarında insan hayatında çok önemli bir hukuki sonuç doğuran istifa etmiş sayılma veya ilişik kesme işlemlerinin uygulanması hakkaniyete aykırıdır. Bu nedenle söz konusu öğretim üyeleri için yargı kararlarına güvenerek mesai sonrası çalışma ve faaliyette bulunmaları bu statünün kazanılmış hak olarak değerlendirilmesini olanaklı kılmasa da bu statülerin belli bir süre devam edeceğine ilişkin meşru bir beklenti oluşturduğu ve bu beklentinin hukuki güvenlik ilkesi gereğince korunması gerektiğinin kabulü gerekir. Ayrıca kanun koyucunun aynı konuyla ilgili*

pek çok kanun çıkarmış olması da söz konusu öğretim üyelerinin hukuki durumları bakımından belirsiz bir durum yaratmış ve duraksamalara neden olmuştur. Dolayısıyla dava konusu kurallar hukuk devletinin gereği olan hukuki güvenlik ve hukuki belirlilik ilkelerine aykırıdır.” şeklinde açıklanmıştır.

Yukarıda yer verilen 6514 sayılı Kanun ile getirilen mevzuat hükümleri yürürlükte olmasına ve Anayasa Mahkemesi kararlarında da özel muayene açmanın kazanılmış hak olmadığı açıkça ifade edilmesine rağmen Karadeniz Teknik Üniversitesi Tıp Fakültesi Farabi Sağlık Uygulama ve Araştırma Hastanesinde 13 öğretim üyesinin özel muayenehanelerinde çalışmaya devamı mümkün görülememektedir.

Sonuç olarak, Üniversite Hastanesinde, 6514 sayılı Kanun ile 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 36'ncı maddesine eklenen 7 ve 8'inci madde hükümlerinin yürürlükte olması, ayrıca Anayasa Mahkemesinin özel muayenehane sahibi olmanın kazanılmış hak olmadığı, ancak üç ay içerisinde söz konusu özel muayenehanelerin kapatılmasını ve kapatmayan öğretim üyelerinin ilişkilerinin kesilmesini hakkaniyet ve ölçülülük ilkelerine aykırı bulması nedeniyle 2547 sayılı Kanun'un geçici 64'üncü maddesini iptal etmesi nedeniyle söz konusu durumun özel muayenehanesi bulunan kişiler açısından kazanılmış hak gibi değerlendirilemeyeceği anlaşıldığından, bu durumda olan öğretim üyelerinin özel muayenehanelerini kapatmaları ve buradaki faaliyetlerine son vermeleri sağlanmalıdır.

Kamu idaresi cevabında; "Konuya ilişkin detaylı bir inceleme yapılmış ve bu konu ile ilgili Üniversitemiz Hukuk Müşavirliğinden ve YÖK Başkanlığından görüş sorulmuştur.

Hukuk Müşavirliğimizin, Rektörlük olarak katıldığımız görüşü “16.07.2010 tarih ve E:2010/29, K:2010/90 sayılı Anayasa Mahkemesinin 5947 sayılı kanunla 2547 sayılı Yükseköğretim Kanununun 36. maddesinde yapılan değişiklikleri iptal etmesinin ardından, tam statüde çalışmakta iken özel muayenehanesi olan takip ve dış hekimi öğretim üyelerinin mesai dışında olmak kaydıyla mesleklerini serbest olarak icra etme durumu devam etmiştir.

Bu defa kanun koyucu, 6514 sayılı kanunla mesai dışında mesleğini serbest olarak icra edenlere yeni düzenleme getirmiş, muayenehanelerin kapatılmasını öngörmüş, kapatmayanların üniversitelerle ilişkisinin kesilmesi düzenlemesini getirmiştir. (2547 s.k. geçici 64)

Anayasa Mahkemesi 07.11.2014 tarih ve E:2014/61, K:2014/166 sayılı kararında “Daha önce de söz edildiği üzere, mesleklerinin niteliği ve toplumsal yaşamdaki önem ve önceliği nedeniyle üniversite öğretim üyelerinden, 1136 sayılı Avukatlık Kanununun 12. maddesine göre hukuk alanında profesör veya doçent olanların, 3458 sayılı Mühendislik ve Mimarlık Hakkında Kanununun 9. maddesine göre ise yükseköğretim kurumlarındaki profesör veya doçent olan mimar ve mühendisler ile teknik öğretmenlerin, mesai saatleri içinde dahi serbest meslek faaliyetinde bulunmaları yasal güvence altına alınmışken; iptali istenen maddelerle yaşam hakkı ve insan sağlığı gibi temel insan haklarını ilgilendiren bir alanda faaliyet sürdüren tıp ve diş hekimi profesör ve doçentlere mesai saatleri sonrasında serbest meslek faaliyetinde bulunma yasağı getirilmektedir.

Anayasanın 10’uncu maddesinde, yasa önünde eşitlik ilkesine yer verilerek, ayrımcılık yasaklanmış ve devlet organları ile idari makamlara bütün işlemlerinde yasa önünde eşitlik ilkesine uyma zorunluluğu getirilmiştir.

.....Tabip ve diş hekimlerinin verdiği hizmetin niteliği ve toplumsal yaşamdaki öneminden dolayı 657 sayılı Kanundan farklı olarak 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanununa tabi tutulan ve hukuki statüleri ile personel rejimleri aynı olan öğretim üyelerinden hukuk profesörü ve doçentler ile mimar-mühendis profesör, doçent ve öğretmenlere çalışma saatleri içinde dahi serbest meslek faaliyetinde bulunma olanağı sağlanırken; tabip, diş tabibi ve tıpta uzmanlık mevzuatına göre uzman olan öğretim üyesi profesör ve doçentlerin mesai

saatleri dışında serbest meslek faaliyeti yasağı kapsamına alınması, yasa önünde eşitlik ilkesiyle bağdaşmadığından iptali istenen düzenlemeler, Anayasanın 10. maddesine aykırıdır.

.....Anayasa Mahkemesinin daha önce de yer verilen 16.07.2010 günlü E:2010/29, K:2010/90 sayılı kararında, “Sağlık hizmetleri doğrudan yaşam hakkı ile ilgili olması nedeniyle diğer kamu hizmetlerinden farklıdır. Sağlık hizmetinin temel hedefi olan insan sağlığı, mahiyeti itibarıyla ertelenemez ve ikame edilemez bir özelliğe sahiptir. İnsanın en temel hakkı olan sağlıklı yaşam hakkı ile bu yaşamın sürdürülmesindeki yeri tartışmasız olan hekimin statüsünün de bu çerçevede değerlendirilerek diğer kamu görevlileri ile bu yönden farklılığının gözetilmesi gerekir.” şeklinde ortaya konulduğu üzere, “hekimlerin insan sağlığının gelişmesi ve yaşam haklarının korunması ile doğrudan ilgili olan (mesleki) konuları dikkate alınmaksızın çalışma koşullarının” mesai saatleri dışında serbest meslek

faaliyeti yasağı kapsamına alınarak mesai saatleri dışında hekime ulaşılmasının engellenmesi, “Anayasada güvence altına alınan yaşama hakkı ile herkesin hayatını beden ve ruh sağlığı içinde sürdürmesi ilkesine aykırılık” oluşturduğundan iptali, istenen düzenlemeler, Anayasanın 17. Ve 56. maddelerindeki ilkelerle bağdaşmamaktadır.

Anayasa Mahkemesi’nin 16.07.2010 günlü, E:2010/29, K:2010/90 sayılı kararında “Anayasanın 130. maddesinde çağdaş eğitim-öğretim esaslarına dayanan bir düzen içinde milletin ve ülkenin ihtiyaçlarına uygun insan gücü yetiştirmek amacı ile kurulan üniversitelerin kamu tüzelkişiliğine ve bilimsel özerkliğe sahip olduğu, öğretim üyeleri ve yardımcılarının serbestçe her türlü bilimsel araştırma ve yayında bulunabilecekleri belirtilmiş, madde gerekçesinde de, yasaya bırakılan konuların ‘bilimsel özerklik’ ilkesi göz önünde bulundurularak düzenlenmesi gerektiği vurgulanmıştır.” şeklinde ortaya konulduğu üzere, üniversitelerin tıp fakültelerindeki profesör ve doçentler ile Gülhane Askeri Tıp Akademisindeki kadrolu asker ve sivil öğretim elemanlarının mesai, sonrası serbest meslek faaliyetinde bulunmalarını engelleyen düzenlemelerle, “üniversitelerin bilim verilerini yaymak, ulusal alanda gelişime ve kalkınmaya destek olmak, ülkeye ve insanlığa hizmet etmek gibi görevlerini yerine getirmesinin engellendiği” için, iptali istenen kurallar Anayasanın 130. maddesine aykırıdır.

Diğer yandan, mesai saatleri dışında serbest meslek faaliyeti yürüten öğretim üyelerinin üç ay içinde serbest meslek faaliyetine son vermeleri, aksi halde üniversiteyle ilişkilerinin kesileceği veya istifa etmiş sayılacakları yönündeki düzenleme ağır ve açık bir hukuk ihlalidir.

İptali istenen düzenlemeyle kişiler; hukuka uygun biçimde kurulmuş hâlihazırdaki durumlarını, kendi iradeleriyle üniversiteden ilişik kesme veya istifa etmiş sayılma tehdidi ile değiştirmeye zorlanmaktadır. Kişilerin, kuruldukları andaki hukuksal duruma uygun olan statülerinden kendi iradeleri ile vazgeçmeye zorlanmaları, hukuk devleti ilkesine, hukuksal güvenlik ilkesine, öngörülebilirlik ilkesine ve hukukun evrensel kurallarına ağır ve açık biçimde aykırıdır.

Böylesi bir “tehdit”, Anayasanın 36. maddesinde düzenlenen “hak arama hürriyetini de zedelemektedir. Yasa düzenlemesine göre kişilerin yargısal yöntemler kullanabilmesi için ancak “ilişğinin kesilmiş” olması veya “istifa etmesi” gerekmektedir. Çünkü üniversiteden

ilişğinin kesilmesini istemeyen ve bu nedenle serbest çalışmalarını sonlandıran hekimler, Yasa gereğince “kendi istemleri” ile davranmış sayılacaktır ve ortada bir “çekişme” olmadığı için de yargısal başvuru için gereken “dava ehliyeti/menfaat” bulunmadığı gerekçesiyle davaları yargı yerlerince esasa girilmeksizin reddedilecektir.

Burada, hekimlerin serbest çalışmaktan vazgeçme yönündeki iradeleri, sağlıklı olmayıp Yasa zoruyla sakatlanmış bir iradedir.

Öte yandan, Yasa uyarınca üniversiteden “ilişğii kesilecek” veya “istifa etmiş sayılacak” öğretim üyelerinin “geçmiş çalışmalarına” ilişkin herhangi bir düzenlemeye de gidilmemiştir. Kişinin yeni bir yasanın gereğii olarak statüsünün değışmesi karşısında geçmiş çalışmalarının korunmuyor olması hukuka aykırıdır.

İstikrar ilkesi gereğince, istikrar kazanmış kamu hukuku statüsünden kaynaklanan hakların, bir çırpıda ve herhangi bir “geçiş prosedürü” (yasanın statüye yeni girecek olanlara uygulanması ya da varolan statüden kaynaklanan haklar korunarak yeni statüye geçiş gibi) öngörölmeksizin ortadan kaldırılması çağdaş hukuk devletleri için olanaklı değıldir.

Mesai dışında mevzuata uygun serbest meslek faaliyeti olarak muayenehane açmış olan hekimlerin, muayenehanelerinde bulunan tıbbi cihazlar ile çalıştırdıkları personel yönünden de sorunlar yaşanacaktır. Hekimlerin muayenehane kurması ve bu yönde çok yüksek miktarda sermaye harcaması, devlete güven ilkesine dayanmakta ve hekimlerin varolan hukuksal düzene inanıp güvenmesinden kaynaklanmaktadır.

Serbest çalışmaktan vazgeçen hekimler, personel tazminatları, vergi ve amortisman işlemleri, kredi ve leasing ödemeleri gibi öngörölmeyen zararların muhatabı olacaktır. Özellikle vergi ve amortisman konusunda vergi mevzuatının daha uzun indirim süreleri öngörmesi karşısında 6514 sayılı Yasanın hekimlere tanıdığı 3 aylık sürelerin yetersizliğı ortadadır.

Hiç kimse hekimlerden “basiretli tacir” gibi davranmasını bekleyemez; çünkü hekimlerin muayenehaneleri ve buralarda yürüttükleri faaliyet ticari değıil kamusal niteliktedir. Kamusal nitelikte bir hizmeti kurmak için yapılan kişisel harcamaların, bir yasa değıişikliğı ile bir çırpıda kişisel zarar haline gelmesi hukuk devleti ilkesiyle bağdaşmaz.

Daha önce 5947 sayılı Kanun ile yapılan tamgün düzenlemesinde, kısmi statüde çalışan öğretim üyelerinin tam zamanlı statüye geçmeleri için bir yıllık bir süre öngörülerek

kendi isteğiyle statüsünü değiştirmeyen öğretim üyelerinin istifa etmiş sayılacağı düzenlenmiş; ancak bu düzenleme Anayasa Mahkemesinin 16.07.2010 günlü ve E:2010/29, K: 2010/90 sayılı kararı ile iptal edilmiştir. Karar gerekçesi şöyledir:

Kuralın “yayımlandığı tarihte kısmi statüde görev yapmakta olan öğretim üyelerinden kanunun yayımlandığı tarihten itibaren bir yıl içinde talepte bulunanların devamlı statüye geçirileceği, bu süre içinde talepte bulunmayanların ise istifa etmiş sayılacağı belirtilmiştir.

2. maddesinde belirtilen hukuk devleti, her türlü işlem ve eylemi hukuka uygun, her alanda adaletli bir hukuk düzeni kurmayı amaçlayan ve bunu geliştirerek sürdüren, hukuku tüm devlet organlarına egemen kılan, Anayasaya aykırı durum ve tutumlardan kaçınan, insan haklarına dayanan, bu hak ve özgürlükleri koruyup güçlendiren devlettir. Öte yandan “hukuk devleti” ilkesi, yürütme organının faaliyetlerinin yönetilenlerce belli ölçüde öngörülebilir olmasını, herkesin bağlı olacağı hukuk kurallarını önceden bilmesini, ekonomik ve sosyal yaşamlarındaki tutum ve davranışlarını buna göre düzene sokabilmesini gerektirir. Zira hukuk devletinin gereği olan belirlilik ve hukuki güvenlik ilkesi, idarenin keyfi hareket etmesini engeller.

Değişiklikten önceki düzenlemede, kısmi statüde çalışan öğretim üyelerinin kendi talepleri hariç, öngörülen iki yıllık süre dolmadan bu statünün sona erdirilemeyeceği konusunda yasal bir güvenceye sahip oldukları anlaşılmaktadır. Dava konusu tümce ile üniversitelerde öğretim üyesi olarak kısmi statüde görev yapan profesör ve doçentlere devamlı statüde geçmemesi halinde kanunla tanınan süreli çalışmanın, kanunla tanınan süre dolmadan istifa etmiş sayılmaları hukuk devletinin gereği olan belirlilik ve hukuki güvenlik ilkeleri ile bağdaşmaz.

Diğer taraftan kısmi statüde çalışanların, bu durumlarının en az iki yıllık bir dönemi kapsadığı düşüncesiyle üniversite dışındaki serbest çalışmalarını planladıkları, ekonomik ve sosyal hayatlarını bu koşulları öngörmek suretiyle belirledikleri açıktır. Yasayla elde edilen bu statünün çalışanlar için kazanılmış hak olarak değerlendirilmesi olanaklı olmasa da yasada öngörülen süre yönünden meşru bir beklentiye sahip oldukları, bu beklentinin hukuki güvenlik ve belirlilik ilkeleri gereğince korunmasının kabulü gerekir.”

6514 sayılı Kanunun aynı yöndeki düzenlemesinin üç ay gibi çok daha kısa bir süreyle formüle edilmiş olmasının çok daha ağır bir Anayasaya aykırılık oluşturduğu ve Anayasanın

2. maddesindeki hukuk devleti ilkesiyle bağdaşmadığı açıktır.

Yukarıda açıklandığı üzere, 6514 sayılı Kanunun 14. maddesiyle 2547 sayılı Kanuna eklenen geçici 64. maddesi ile 19. maddesiyle 2955 sayılı Kanuna eklenen geçici 11. maddesi, Anayasanın 2.,10.,17.,56. Ve 130. maddelerine aykırı olduğundan iptali gerekir.” şeklinde gerekçeler ortaya koyarak düzenlemeyi iptal etmiştir.

Anayasa Mahkemesi E:2016/13, K:2016/127 sayı ve 22.06.2016 tarihli kararı ile de mesai saatleri dışında mesleğini serbest olarak icra eden ve özel sağlık kuruluşlarında çalışanlara ek ödeme ve üniversite ödeneğinin ödenmesini engelleyen 2547 sayılı Kanuna eklenen geçici 70. maddesinin birinci cümlesini iptal etmiştir. Karar gerekçesinde “.....

Bu bağlamda, çalışmakta oldukları kadronun kanuni yükümlülüklerini yerine getiren, görev, yetki ve sorumluluklarını ifa eden öğretim üyelerinin, hukuk sisteminin tanıdığı bir imkandan yararlanarak mesai saatleri dışında çalışmaya devam etmeleri nedeniyle çalışma koşullarının kurallarda belirtildiği şekilde özlük hakkı kapsamındaki bazı ödemeler bakımından sınırlandırılarak aynı hak ve yükümlülüklerle sahip öğretim üyeleri arasında farklılaşmaya gidilmesi ve kurallarda öngörülen bazı ödemelerden tamamen yoksun bırakılmaları ölçülü kabul edilemeyeceği gibi hakkaniyete de uygun değildir.” yorumunu yapmıştır.

Görüleceği üzere bu konuda birden çok yasal düzenleme yapılmış ve bu düzenlemelerin çoğu Anayasa Mahkemesi tarafından iptal edilmiş ve bu haliyle özel muayenehanesi olup mesai saatleri dışında bu muayenehanelerinde çalışan profesör ve doçent tabip öğretim üyelerinin durumu hukuki olarak bir boşluk halinde ortada durmaktadır.

Anayasa Mahkemesininin 07.11.2014 tarih ve E:2014/61, K:2014/166 sayılı kararının gerekçesinde özel muayenehaneler için belirttiği mutad ve gerekli olan sürenin ne kadar olacağına dair bugüne kadar da yasal bir düzenleme yapılmamış olması karşısında, bugünkü hukuki durumda, tabip ve diş hekimi profesör ve doçentlerin mesai saatleri dışında özel muayenehane açması yasak ancak, açık olan muayenehanelerin kapatılmasına yönelik getirilen müeyyide düzenlemeleri iptal edilmiş olduğundan bu muayenehanelere ilişkin durum belirsizdir.

Sayıştay Denetçisinin raporunda ortaya konulan gerekçe Anayasa Mahkemesi kararında belirttiği gerekçelerden sadece birisi olmasına rağmen, bu gerekçeden hareket

edildiğinde dahi üniversite yönetiminin özel muayenehaneleri kapatırma yetkisi olmadığı gibi kapatırmaya yönelik elinde hukuki bir müeyyide de yoktur.

Anayasa Mahkemesinin 2014/166 sayılı kararında belirttiği sürenin varlığı ve ne kadar olacağı yasa koyucunun yetkisinde olmasına göre idareler mevcut sürenin yeter bir süre olduğuna da karar veremeyeceklerdir.” şeklindedir.

Ayrıca sorunun sadece Üniversitemizi değil, hastanesi olan diğer Üniversiteleri de ilgilendirdiğini düşündüğümüzden uygulamada birliğin sağlanması yönünde YÖK Başkanlığından da uygulanacak yöntem konusunda görüş sorulmuştur. Ancak zamanın sınırlı olması ve YÖK Başkanlığından istenen cevabın henüz gelmemiş olması nedeniyle buraya eklenememiştir" denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu İdaresi cevabında; Konunun yasal boyutu ve yasa ile ilgili Anayasa Mahkemesi karar süreçleri uzun uzun anlatıldıktan sonra özetle üniversite yönetiminin, öğretim üyelerinin açmış oldukları özel muayenehaneleri kapatma yetkisinin bulunmadığı gibi kapatmaya yönelik elinde hukuki müeyyidenin de olmadığı belirtilmiştir.

Bulgumuzda da belirtildiği üzere 6514 sayılı Kanun ile getirilen mevzuat hükümlerinin yürürlükte olması ve Anayasa Mahkemesinin, özel muayene açmanın kazanılmış hak olmadığını açıkça belirten kararı karşısında, Karadeniz Teknik Üniversitesi Tıp Fakültesi Farabi Sağlık Uygulama ve Araştırma Hastanesinde görev yapan üyelerinin özel muayenehanelerinde çalışmaya devam etmeleri mümkün değildir.

Bu nedenle hastane yönetimi tarafından; Üniversite hastanesinde görev yapan ve dışarıda özel muayenehanesi bulunan öğretim üyelerinin özel muayenehanelerini kapatarak buradaki faaliyetlerine son vermelerinin sağlanması yönünde gerekli girişimlerde bulunulması uygun olacaktır.

BULGU 3: Döner Sermaye İşletmelerinde Usul ve Esaslara Uygun İç Kontrol Sisteminin Kurulmaması ve Ön Mali Kontrol İşlemlerinin Yapılmaması

10.12.2003 tarih ve 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 55, 56, 57 ve 58'inci maddelerine dayanılarak hazırlanan İç Kontrol ve Ön Malî Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar'da; Ön Malî Kontrol “*İdarelerin gelir, gider, varlık ve yükümlülüklerine ilişkin malî karar ve işlemlerinin; idarenin bütçesi, bütçe tertibi, kullanılabilir ödenek tutarı, harcama programı, finansman programı, merkezi yönetim bütçe kanunu ve diğer malî mevzuat hükümlerine uygunluğu ve kaynakların etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde kullanılması yönlerinden yapılan kontrolünü ifade eder*” şeklinde tanımlanmış olup, Esaslar'ın “Amaç ve kapsam” başlıklı 1 inci Maddesinde; “*Bu Usul ve Esasların amacı, düzenleyici ve denetleyici kurumlar hariç olmak üzere, genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinde iç kontrol ve ön malî kontrol faaliyetlerinin yürütülmesine ilişkin ilke, iş, işlem ve süreçleri belirlemektir.*” denilmektedir. Kapsam maddesinden de anlaşılacağı üzere genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinden olan Döner Sermaye İşletmeleri de ön mali kontrol yapacak kurumlar arasında kabul edilmektedir.

Esaslarda Malî Hizmetler birimi “*Kamu idarelerinde 5018 sayılı Kanununun 60 ıncı maddesinde belirtilen görevleri yürüten birimi ifade eder*” denilmektedir. İç kontrole ilişkin yetki ve sorumlulukların belirlendiği Esasların 8'inci maddesinde; “*Üst yöneticiler, iç kontrol sisteminin kurulması ve gözetilmesinden, harcama yetkilileri ise görev ve yetki alanları çerçevesinde, idari ve malî karar ve işlemlere ilişkin olarak iç kontrolün işleyişinden sorumludur.*”

İdarelerin malî hizmetler birimi, iç kontrol sisteminin kurulması, standartlarının uygulanması ve geliştirilmesi konularında çalışmalar yapar ve ön malî kontrol faaliyetini yürütür...” ifadesi yer almaktadır.

Esasların “Ön malî kontrolün kapsamı” başlıklı 10'uncu maddesinde; “*Ön malî kontrol görevi, idarelerin yönetim sorumluluğu çerçevesinde, harcama birimleri ve malî hizmetler birimi tarafından yerine getirilir.*”

Ön malî kontrol, harcama birimleri tarafından yapılan kontroller ile malî hizmetler birimi tarafından yapılan kontrollerden oluşur. Malî hizmetler birimi tarafından yapılacak ön malî kontrol, Usul ve Esaslarda belirtilen kontroller ile idarelerce yapılacak düzenlemeler

çerçevesinde bu birim tarafından yapılması öngörülen kontrollerden meydana gelir.

Gelir, gider, varlık ve yükümlülüklerle ilişkin malî karar ve işlemler, harcama birimleri ve malî hizmetler birimi tarafından idarenin bütçesi, bütçe tertibi, kullanılabilir ödenek tutarı, ayrıntılı harcama veya finansman programları, merkezi yönetim bütçe kanunu ve diğer malî mevzuat hükümlerine uygunluk yönlerinden kontrol edilir. Malî karar ve işlemler harcama birimleri tarafından kaynakların etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde kullanılması açısından da kontrol edilir.” denilmektedir.

Konuyla ilgili 2017 yılı denetimlerinde Karadeniz Teknik Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesinde;

-Herhangi bir iç kontrol biriminin kurulu olmadığı,

-Harcama öncesi ön mali kontrolün yapılması için Mali Hizmetler Biriminin kurulmadığı,

-Ön mali kontrole tabi tutulması gereken ihale dokümanlarının ön mali kontrole tabi tutulmadığı için dosyalarda ön mali kontrole ilişkin herhangi bir görüş yazısının yer almadığı,

tespitleri yapılmış olup söz konusu uygulama 5018 Sayılı Kanun'un “ Ön malî kontrol” başlıklı 58'inci maddesi, Kanun'un 60'ıncı maddesi (1) bendi ile 5018 sayılı Kanun'un 55, 56, 57 ve 58'inci maddelerine dayanılarak Maliye Bakanlığı tarafından hazırlanan İç Kontrol ve Ön Malî Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar'ın 3, 13, 17, 26, 28'inci maddelerine aykırılık teşkil etmektedir.

Kamu idaresi cevabında; “Harcama yetkisinin Sağlık Uygulama ve Araştırma Merkezimize (Farabi Hastanesi) verildiği 02.01.2012 tarihinde harcama birimimiz bünyesinde Muhasebe-Tahakkuk Birimi oluşturulmuş ve kurulan bu birimin koordinesinde harcama birimimize bağlı diğer idari birimlerce ön mali kontrol esasları gereğince; yapılan harcamalar bütçe tertibi, kullanılabilir ödenek tutarı ve diğer malî mevzuat hükümlerine uygunluğu ve kaynakların etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde kullanılması yönlerinden kontrol edilmektedir.

Ayrıca gelir, gider, varlık ve yükümlülüklerle ilişkin malî karar ve işlemler kontrole tabi tutulmaktadır

Döner Sermayeli İşletmeler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliğinde 'harcama birimleri tarafından yerine getirilir' (Madde 12/1) ayrıca 'harcama yetkilileri, yardımcıları veya hiyerarşik olarak kendisine en yakın üst kademe yöneticileri arasından bir veya daha fazla sayıda gerçekleştirme görevlisini ödeme emri belgesi düzenlemekle görevlendirir. Ödeme emri belgesini düzenlemekle görevlendirilen gerçekleştirme görevlileri, ödeme emri belgesi ve eki belgeler üzerinde ön mali kontrol yaparlar. Bu gerçekleştirme görevlileri tarafından yapılan kontrol sonucunda, ödeme emri belgesi üzerine “Kontrol edilmiş ve uygun görülmüştür” şerhi düşülerek imzalanır. (Madde12/4)' denmektedir.

İşletmemiz harcama birimleri de yönetmelik doğrultusunda işlem yapmaktadırlar. Bu nedenle Döner Sermaye İşletme Müdürlüğümüzde ayrıca İç Kontrol Ve Ön Mali Kontrol Birimi kurulmamıştır.” denilmektedir.

Sonuç olarak Kamu idaresi cevabında; Tıp Fakültesi Farabi Hastanesinde harcama öncesi ön mali kontrol birimi kurulduğu; diğer birimlerde ödeme emri düzenlenmesi sürecinde harcama birimi ön mali kontrollün yapıldığı, ancak harcama öncesi ön mali kontrolü yapmak üzere mali hizmetler birimin kurulmadığı hususlarına yer verilmiştir.

Kamu İdraesi cevabında belirtilen gerçekleştirme görevlileri ile harcama yetkililerince olay ya da işlemin her safhasında gerçekleştirilen kontroller süreç kontrolleridir ve ön mali kontrolün sadece bir kısmını kapsamaktadır. Bulguda iç kontrolün kurulmasına yönelik eleştiri konusu edilen hususlar arasında gerçekleştirme görevlileri ile harcama yetkililerinin işlem ve olayın her safhasında gerçekleştirdikleri kontroller yer almamaktadır. Yapılan incelemelerde

bu kontrollerin varlıkları tespit edilmiştir. Ancak bulguda; herhangi bir iç kontrol biriminin kurulu olmadığı, harcama öncesi ön mali kontrolün yapılması için mali hizmetler biriminin kurulmadığı, ön mali kontrole tabi tutulması gereken ihale dokümanlarının ön mali kontrole tabi tutulmadığı için dosyalarda ön mali kontrole ilişkin herhangi bir görüş yazısının yer almadığı tespitlerine yer verilmiştir.

Döner Sermaye İşletmesi bünyesinde yer alan birimler arasında sadece Tıp Fakültesi Farabi Hastanesi İşletmesinde harcama birimi bünyesinde ön mali kontrolün tüm unsurları ile uygulandığı ancak mali hizmetler biriminin kurulmadığı anlaşılmaktadır. Diğer birimlerde mevzuatın öngördüğü şekilde bütün unsurları ile bir iç kontrol sistemi tesis edilmemiştir. Bulgu konusu tespitin devam edip etmediği takip eden denetim dönemlerinde izlenecektir.

8. EKLER

EK 1: KAMU İDARESİ MALİ TABLOLARI

DÖNER SERMAYE İŞLETMESİ BİLANÇOSU

	Önceki Dönem	Cari Dönem		Önceki Dönem	Cari Dönem
	2016	2017		2016	2017
AKTİF VARLIKLAR			PASİF (KAYNAKLAR)		
1- DÖNEN VARLIKLAR	41.076.654,79	45.248.703,35	I- KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	142.182.760,46	178.266.020,76
A- Hazır Değerler	10.464.143,22	11.276.337,39	A-Mali Borçlar	0,00	0,00
1-KASA HESABI	5.937,29	7.095,88	1-		
2-BANKALAR	10.430.423,77	11.257.717,11	2-		
3-VERİLEN ÇEKLER VE ÖDEME EMİRLERİ			3-		
4-HAZIR DEĞERLER	27.782,16	11.524,40	4-		
B- Menkul Kıymetler			B- Ticari Borçlar	135.093.319,11	158.585.544,04
1			1-SATICILAR	134.848.023,79	158.269.339,32
.....			2-ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR	245.295,32	316.204,72
C- Ticari Alacaklar	4.435.398,17	5.013.334,90	C- Diğer Borçlar	610.151,97	673.102,70
1-ALICILAR	3.620.995,57	4.211.583,31	1-PERSONELE BORÇLAR	610.151,97	673.102,70
2-ALACAK SENETLERİ	398.167,32	376.261,22	2-DİĞER ÇEŞİTLİ BORÇLAR		
3-BANKA KREDİ KARTLARINDAN ALACAKLAR	15.294,12	40.542,84	3-		
4-ŞÜPHELİ TİCARİ ALACAKLAR	400.941,16	384.947,53	4-		
D- Diğer Alacaklar	419,82	0,00	D- Alınan Avanslar	0,00	10.551.011,77
1-DİĞER ÇEŞİTLİ ALACAKLAR	419,82		1- ALINAN DİĞER AVANSLAR HESABI		10.551.011,77
2-			2-		
E- Stoklar	26.166.322,02	27.960.595,14	E- Yıllara Yaygın İnşaat ve Onarım Hakedişleri	0,00	0,00
1-İLK MADDE VE MALZEMELER	26.166.322,02	27.960.595,14	1-		
2-			2-		
F- Yıllara Yaygın İnşaat ve Onarım Maliyetleri			F-Ödenecek Vergi ve Diğer Yükümlülükler	6.479.289,38	8.456.362,25
1			1-ÖDENECEK VERGİ VE FONLAR	3.257.482,79	3.812.078,03
.....			2-ÖDENECEK SOSYAL GÜVENLİK KESİNTİLERİ	11.841,18	31.748,64
G- Gelecek Aylara Ait Giderler ve Gelir Tahakkukları	0,00	980.081,85	3-ÖDENECEK DÖNER SERMAYE YÜKÜMLÜLÜKLERİ	954.049,53	1.127.997,12
GELECEK AYLARA AİT GİDER HESABI		980.081,85	4-ÖDENECEK DÖNER SERMAYE KATKI PAYLARI	1.850.306,93	2.034.653,27
.....			5-ÖDENECEK DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER	405.608,95	1.449.885,19
H- Diğer Dönen Varlıklar	10.371,56	18.354,07	G- Borç ve Gider Karşılıkları	0,00	0,00
1-DEVREDEN KATMA DEĞER VERGİSİ	10.371,56	18.354,07	1-		
.....			2-		
DÖNEN VARLIKLAR TOPLAMI	41.076.654,79	45.248.703,35	H- Gelecek Aylara Ait Gelirler ve Gider Tahakkukları	0,00	0,00
II- DURAN VARLIKLAR			1-		
A- Ticari Alacaklar			2-		
1			I- Diğer Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar		
B- Diğer Alacaklar			1-		
1			KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR TOPLAMI	142.182.760,46	178.266.020,76
.....			II- UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR	13.764.356,01	16.264.271,11
C- Mali Duran Varlıklar			A- MALİ BORÇLAR		
1			1-		
D- Maddi Duran Varlıklar			B- Ticari Borçlar	4.637,00	0,00
1			1-ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI	4.637,00	
.....			C- Diğer Borçlar		
E- Maddi Olmayan Duran Varlıklar			1-		
1			D- Alınan Avanslar		

.....			1-		
F- Özel Tükenmeye Tabi Varlıklar			E- Borç ve Gider Karşılıkları	13.759.719,01	16.264.271,11
1			1-KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI HESABI	13.759.719,01	16.264.271,11
G- Gelecek Yıllara Ait Giderler ve Gelir Tahakkukları			F- Gelecek Yıllara Ait Gelirler ve Gider Tahakkukları		
1			1-		
H- Diğer Duran Varlıklar			UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR		
1			TOPLAMI		
.....			III- ÖZKAYNAKLAR	-114.870.461,68	-149.281.588,52
DURAN VARLIKLAR TOPLAMI			A- Ödenmiş Sermaye	39.782.713,40	40.170.492,36
			1-SERMAYE	55.000.000,00	55.000.000,00
			2-ÖDENMEMİŞ SERMAYE	-15.217.286,60	-14.829.507,64
			B- Sermaye Yedekleri	0,00	0,00
			1		
			C- Kar Yedekleri	0,00	0,00
			1		
			D- Geçmiş Yıllar Karları		
			E- Geçmiş Yıllar Zararları (-)	-97.825.692,60	-155.040.954,04
			F- Dönem Net Karı (Zararı)	-56.827.482,48	-34.411.126,84
			ÖZKAYNAKLAR TOPLAMI		
AKTİF (VARLIKLAR) TOPLAMI	41.076.654,79	45.248.703,35	PASİF (KAYNAKLAR) TOPLAMI	41.076.654,79	45.248.703,35

DİPNOTLAR

1-2017 YILI NAZIM HESAPLAR (ALINAN TEMİNATLAR) TOPLAMI:
2-2016 YILI NAZIM HESAPLAR (VERİLEN TEMİNATLAR) TOPLAMI:

10.989.139,43	12.825.260,60 -TL DİR.
500.000,00	500.000,00 -TL DİR.

	2017
A- BRÜT SATIŞLAR	233.534.730,47
1- Yurtiçi Satışlar	230.402.717,43
2- Yurtdışı Satışlar	
3- Diğer Gelirler	3.132.013,04
B- SATIŞ İNDİRİMLERİ (-)	952.416,71
1- Satıştan İadeler (-)	952.416,71
2- Satış İskontoları (-)	
3- Diğer İndirimler (-)	
C- NET SATIŞLAR	232.582.313,76
D- SATIŞLARIN MALİYETİ (-)	224.145.938,77
1- Satılan Mamuller Maliyeti (-)	
2- Satılan Ticari Mallar Maliyeti (-)	
3- Satılan Hizmet Maliyeti (-)	223.987.853,09
4- Diğer Satışların Maliyeti (-)	158.085,68
BRÜT SATIŞ KARI VE ZARARI	8.436.374,99
E- FAALİYET GİDERLERİ	(-)
1- Araştırma ve Geliştirme Giderleri (-)	43.265.818,52

2- Pazarlama, Satış ve Dağıtım Giderleri (-)	
3- Genel Yönetim Giderleri (-)	43.265.818,52
FAALİYET KARI VEYA ZARARI	-34.829.443,53
F- DİĞER FAALİYETLERDEN OLAĞAN GELİR VE KARLAR	451.180,94
1- İştiraklerden Temettü Gelirleri	
2- Bağlı Ortaklıklardan Temettü Gelirleri	
3- Faiz Gelirleri	349.767,59
4- Komisyon Gelirleri	
5- Konusu Kalmayan Karşılıklar	
6- Menkul Kıymet Satış Karları	
7- Kambiyo Karları	
8- Reeskont Faiz Gelirleri	
9- Faaliyetle İlgili Diğer Olağan Gelir ve Karlar	101.413,35
G- DİĞER FAALİYETLERDEN OLAĞAN GİDER VE ZARARLAR (-)	0,00
1- Komisyon Giderleri (-)	
2- Karşılık Giderleri (-)	
3- Menkul Kıymet Satış Zararları (-)	
4- Kambiyo Zararları (-)	
5- Reeskont Faiz Giderleri (-)	
6- Diğer Olağan Gider ve Zararlar	
H- FİNANSMAN GİDERLERİ (-)	0,00
1- Kısa Vadeli Borçlanma Giderleri (-)	
2- Uzun Vadeli Borçlanma Giderleri (-)	
OLAĞAN KAR VEYA ZARAR	-34.378.262,59
I- OLAĞANDIŞI GELİR VE KARLAR	16.933,68
1- Önceki Dönem Gelir ve Karları	
2- Diğer Olağandışı Gelir ve Karlar	16.933,68
J- OLAĞANDIŞI GİDER VE ZARARLAR (-)	49.797,93
1- Çalışmayan Kısım Gider ve Zararları (-)	
2- Önceki Dönem Gider ve Zararları (-)	
3- Diğer Olağandışı Gider ve Zararlar (-)	49.797,93
DÖNEM KARI VEYA ZARARI	-34.411.126,84
K- DÖNEM KARI VERGİ VE DİĞ.YAS. YÜK. KARŞILIKLARI (-)	
DÖNEM NET KARI VEYA ZARARI	-34.411.126,84

